

Biblické úkoly 2006

Rodiny v Boží rodině

Rodiny v Boží rodině
Biblické úkoly – 1. čtvrtletí 2006
Ronald M. Flowers

Foto: Edward Miškej ml.

Technická redakce:

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.

pro Církev adventistů sedmého dne

Vytiskly Těšínské papírny, s.r.o.

Vydání první, Praha 2005

ISBN 80-7172-758-X

ISSN 0409-3208

ÚVOD

Rodiny v Boží rodině

Na otázku zákoníka, které přikázání je největší, Ježíš odpověděl: „Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. To je největší a první přikázání. Druhé je mu podobné: Miluj svého bližního jako sám sebe.“ (Mt 22,37-39)

Je zřejmé, že Bohu záleží na našich vztazích. Jinak by lásku k bližním neurčil jako druhé nejdůležitější přikázání. Tato dvě přikázání Ježíš nespojil náhodou. Láska k Bohu se nemůže projevit jinak než láskou k lidem.

Bůh nás stvořil jako společenské bytosti, které navazují vztahy s ostatními lidmi. Nikde však není náš vztah k ostatním důležitější, nikde nemá víc časných, ale i věčných důsledků jako v rodině. Tady se ve velké míře rozhoduje o tom, kým skutečně jsme a zda se přidáme na stranu dobra nebo zla.

Žít doma jako křesťan je velmi náročný úkol. Na veřejnosti si můžeme nasadit masku, doma ne. Je mnohem lehčí oklamat druhé než oklamat ty, s kterými den co den, rok co rok usedáme k jednomu stolu, pracujeme v jednom pokoji, uléháme do jedné postele. Pokud budete křesťanem doma, budete jím kdekoli.

Božím záměrem bylo, aby se rodiny staly místem, ve kterém budou jednotlivci prožívat blízký vztah s ostatními a připravovat se na vztah nejbližší – vztah s Bohem. V rodině mohou dospělí i děti prožívat vřelou srdečnost, která odráží charakter Stvořitele a povzbuzuje je k oddanému následování.

Jindy však kvůli pokrytecké lásce a lhostejnosti lidé opouštějí domov s citovými a duchovními problémy, které je pak mnohdy těžké vyřešit. Naše domovy mají nesmírný potenciál vykonat mnoho dobra; mohou však také vytvořit mnoho zla. Není proto divu, že Bible věnuje rodinnému životu tolik pozornosti.

Křesťanské rodiny stojí před náročným úkolem – žít podle Boží vůle i ve svých vztazích a rodinném životě. Jistě že se stává, že každý z nás čas od času selže. (Ř 3,23) Proto jsme závislí na Ježíšově bezhříšném životě a domáháme se, aby se jeho život stal životem naším. Na tom stavíme svůj vztah s Bohem, který zase vylepší a prohloubí naše vztahy s blízkými. (Ef 5,2)

Bůh ví o nás všechno. Chápe naše slabosti, je soucitný a shovívavý. Když to víme a přes mnohé naše pochybení cítíme jeho lásku, pak se stejným způsobem chováme k ostatním, zvláště k těm, s kterými žijeme v rodině. Skrze vztahy v rodině chce Bůh ukázat světu svoji lásku. Když se rodiny naučí žít spolu podle rad Božího slova, jeho milost proniká ke všem, s kterými přicházejí do styku, a jemně je přitahuje k Ježíši.

Sobota spolu s manželstvím a rodinou jsou jediné dvě instituce, které člověk dostal v ráji. Jsou dílem Stvořitele a jsou spolu nerozlučně spjaty. Mají přinášet slávu Bohu a být požehnáním pro lidstvo. Kreacionisté zdůrazňují, že na základě výzvy ze Zjevení máme vzdávat úctu Bohu, který všechno stvořil; adventisté sedmého dne dávají důraz na sobotu, jež světu připomíná Stvořitelův odpočinek. Manželství a rodina však také připomínají stvoření. Milosrdný Tvůrce připravil pro člověka místo, kde si může odpočinout, přístav, kde moc sebeobětavé lásky spojuje a sjednocuje odlišné lidi, kde slib je opravdu slibem a věrnost skutečnou věrností. Tím místem a přístavem je – domov.

Úkoly tohoto čtvrtletí jsou psány v bolestném vědomí toho, že v mnohých případech tento přístav není takový, jaký by měl být. Naším cílem je pomoci domovům a rodinám prostřednictvím studia Božího slova být takovými, jaké by je chtěl Bůh mít. A pokud bude na konci čtvrtletí třeba jen v jednom domově víc lásky, jistoty v Kristu a vzájemné oddanosti, naše úsilí bude stát za to.

Ron a Karen Flowersovi, autoři úkolů na toto čtvrtletí, pracovali od roku 1980 v oddělení křesťanského domova při GK. Oba se mnoho let věnovali problematice rodiny. Mají dvě dospělé děti.

RODINA MNOHA RODIN

Biblické texty na tento týden: Gn 2,18-25; 27,1-28,5; Mt 10,35-37; J 17,11.21.22; Sk 9,17; 21,8.9; Ř 16,1; 1 K 4,14.15; Ga 4,5; 1 J 4,8.16

Základní verš

„Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině. Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš.“ (Ef 2,19.20)

Hlavní myšlenka

Prostřednictvím rodiny – ať již vlastní či sborové – Bůh chce, abychom okusili jeho sebeobětavou lásku.

Martin a Sára jsou manželé, kteří se teprve nedávno stali adventisty. Spolu s dětmi žili v části města pověstně zločinností. Přišli za kazatelem s prosbou, zda by jim nepomohl k tomu, aby se mohli přestěhovat na nějaké bezpečnější místo blíže sboru, aby jejich dvě dcery mohly navštěvovat místní církevní školu. S jejich dovolením kazatel přednesl jejich prosbu celému sboru. Zanedlouho si jeden člen všiml bytu na prodej, který se nacházel v blízkosti sboru. Bylo to přesně to, po čem ta rodina toužila. Byl v tom však jeden háček – majitel žádal vysokou zálohu. Vzniklý problém vyřešilo několik telefonátů. Hned další den udělali členové sboru sbírku a pomohli Martinovi a Sáře zaplatit zálohu a nájemné na první měsíc. Pomohli jim také při přípravě nového bytu a stěhování. Vyčerpaný, ale šťastný Martin stál nejbližší sobotu před sborem a jeho nitro překypovalo vděčností. Neměl ve zvyku příliš hovořit; proto i tentokrát řekl jen jedinou větu: „Jsem opravdu rád, že mám rodinu!“

Cíl úkolu

1. Vyzdvihnout Boží záměr s rodinou.
2. Uvědomit si, že rodina je místem, kde člověk může lépe pochopit Boží sebeobětavou lásku k člověku jako jeho dítěti.
3. Zdůraznit, že Ježíš nic nezměnil na původním záměru s rodinou ani na původní formě rodiny.

PŮVOD RODINY

„I řekl Hospodin Bůh: „Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou.““ (Gn 2,18)

Když v zahradě Eden uzavřel Stvořitel manželství mezi prvním mužem a první ženou, vznikla první rodina.

Jaký záměr měla podle Gn 2,18-25 plnit rodina?

„Není dobré, aby člověk byl sám.“ Vzájemné společenství je jedním ze základních důvodů pro vznik rodiny. Slovy „rodina“ a „domácnost“ Písmo popisuje společenskou jednotku, kterou tvoří příbuzní – někdy i rodinní pomocníci – kteří spolu žijí a vytvářejí tak společenství. Rodina zbavuje člověka pocitu osamělosti a naplňuje potřeby všech, kdo do ní patří.

Jedinečné společenství. Manželstvím prvního páru Bůh vytvořil velmi jedinečný druh společenství. Božím záměrem bylo, aby manžel a manželka prožívali výjimečnou jednotu, Bohem nazvanou „jedno tělo“ (Gn 2,24). Manželský pár pověřil i dalším úkolem – mají přivádět na svět děti a vychovávat je. (Gn 1,18)

Jaký hlubší význam objevíme, když se zamyslíme nad podstatou a jedinečností Boha a člověka, který byl stvořen k jeho obrazu? Gn 1,26-28; porovnej J 17,11.21.22; 1 J 4,8.16

Ježíš hovoří o jednotě a láskyplném vztahu mezi osobami Trojice. Uvažujte o tom, co z toho vyplývá pro život v jednotlivých domácnostech. Nakolik mohou odrážet sebeobětavou lásku, jakou vidíme uvnitř Trojice? Všimněte si, že Nový zákon používá rodinu jako symbol pro církve, pro „rodinu víry“ (Ga 6,10).

Společenství je jedním ze základních prvků rodinného života. Kolik času trávíš s ostatními členy rodiny? Čeho by ses měl vzdát, abys mohl být víc se svojí rodinou?

Přehled dne: Rodina – už nikdy nejsi sám
Rodina – příležitost k obětavosti
Jen pokud se obětuji, nezůstanu sám

JEŽÍŠOVY VÝROKY O RODINĚ

„Nečetli jste, že Stvořitel od počátku ‚muže a ženu učinil je‘? A řekl: ‚Proto opustí muž otce i matku a připojí se ke své manželce, a budou ti dva jedno tělo‘; takže již nejsou dva, ale jeden. A proto co Bůh spojil, člověk nerozlučí!“ (Mt 19,4-6)

Jaký je podle těchto veršů Ježíšův postoj k rodinným vztahům?

Mt 19,4-6 _____

Mk 7,9-13 _____

J 5,17.18 _____

J 19,26.27 _____

Během své služby Ježíš potvrdil záměr, který měl Bůh s rodinou. Když se jej farizejové ptali na rozvod, jednoznačně vyjádřil, jaký plán měl s manželstvím. Podobně pokáral farizeje, kteří podporovali rozšířenou praxi odevzdávat do chrámu jako dar peníze, které měly patřit stárnoucím rodičům. Ježíš zvýraznil příkázání o úctě k rodičům také tím, že o Bohu hovořil jako o svém Otci. Na kříži vyjádřil lásku a zájem o svoji matku Marii. V těch strašných okamžicích zajistil této ženě, která ho vychovávala, starala se o něj a stále víc si ho vážila, tu nejlepší péči, jakou jí mohl dát – v domově svého věrného učedníka.

Některé Ježíšovy výroky o rodině by zřejmě potřebovaly vysvětlení. (Mt 10,35-37; Mk 3,32-35; L 9,59-62; 14,26) Proč je asi Ježíš vyslovil? Jak je dát do souladu s jinými pozitivními výroky o rodině?

Ten, který na počátku ustanovil, že lidé budou žít v rodinách, svůj záměr během své pozemské služby nezměnil. Syn Boží potvrdil, že rodina má být zdrojem výchovy, pomoci a síly. Rodina má však i jiný rozměr než jen společenský; odráží a prohlubuje náš vztah k Bohu.

Bůh nás vyzývá k věrnosti v církvi i v rodině. Jak vhodně rozdělit svoji energii, čas a prostředky mezi tyto dvě oblasti? Jaké nebezpečí hrozí těm, kteří jsou tak zaneprázdnění prací pro Boha, že zanedbávají povinnosti vůči své rodině?

Přehled dne: Ježíš potvrzuje platnost příkázání o úctě k rodičům
Ježíš odsoudil zneužívání vztahů v rodině
Ježíš potvrdil původní záměr rodiny – tou je vzájemná pomoc a výchova k poslušnosti Bohu

ROZMANITOST RODIN

„Manželství ať mají všichni v úctě a manželé ať jsou si věrni, neboť neřestné a nevěrné bude soudit Bůh.“ Žd 13,4

Izák a Rebeka žili se svým dospělým synem Jákobem a jeho ženatým bratrem Ezauem. Zarmoucené vdovy Noemi a Rút – tchyně a nevěsta – našly společné útočiště. Jeremjáš zůstal svobodný. Ozeáš se sám staral o své tři děti, dokud se nesmířil s Gomerou. Známe i další biblické rodiny, např. sourozence Lazara, Martu a Marii z Betanie, kam Ježíš tak rád chodíval, manžely Akvilu a Priscilu, kteří zřejmě neměli děti (Sk 18,2.18; 1 K 16,19), či rodinu staré matky Loidy, její dcery Euniky a vnuka Timoteje, kteří žili v Lystře. Timotejův otec, původem Řek, zde není vzpomenut možná i proto, že jako nevěřící žil odděleně od rodiny.

Různé typy rodin. Všechny tyto rozmanité rodiny Bůh miloval a o všechny se zajímal. To je pro nás cenným povzbuzením. Mělo by nás to vést k vděčnosti za rozdílné rodiny v jeho církvi.

Přemýšlej o těchto různých domácnostech v biblické době. Které další můžeš uvést?

Které základní principy rodinného života Písmo neustále zdůrazňuje? Př 5,18-20; Žd 13,4

Jsou jisté základní principy, s kterými se v Písmu často setkáváme, jež mají chránit – a kde je to nutné, i obnovit a vyzdvihnout – Boží dar sexuality pro lidskou rodinu. Tyto principy vyjadřují, že sexuální intimnost je vzájemné vyjádření sebeobětavé lásky vyhrazené pro monogamní manželství jednoho muže jen s jednou ženou (Bible nezná homosexuální manželství). Mnohé rodiny se mohou držet těchto principů a žít spořádaným životem; přesto jiné vztahy, ve kterých se sexualita zneužívá či využívá v rozporu s těmito principy, negativně ovlivňují celou společnost, podkopávají Boží záměr s manželstvím, a v konečném důsledku degradují lidstvo.

Je ve tvém sboru někdo, jehož domácnost se liší od běžných rodin? Jakým způsobem mu můžeš projevit, že si ho vážíš a jsi ochotný mu pomoci?

Přehled dne: I v Bibli existují různé variace rodiny

Manžel a manželka jako otec a matka – to je forma rodiny, na které se dodnes nic nezměnilo

ČLOVĚK SÁM JE CELEK

„V něm je přece vtělena všechna plnost Božství; v něm jste i vy dosáhli plnosti.“ Ko 2,9.10

V církvi máme mnoho svobodných lidí, kteří si jen velmi těžko hledají životního partnera a jsou už možná smíření s tím, že po zbytek života zůstanou sami.

Jak jim může sbor pomoci? Znáš biblické postavy s podobným údělem? Přemýšlej nad jejich životem. Jakým způsobem pomáhali Boží věci?

Elijáš (1 Kr 17,1-2 Kr 2,11) _____

Anna (L 2,36-38) _____

Jan Křtitel (Mt 11,7-11) _____

Filipovy čtyři dcery (Sk 21,8.9) _____

Možnost žít svobodný. Pro mnoho lidí je tento stav určitou etapou života – ať už před manželstvím nebo po něm. Jiní se sami rozhodli zůstat svobodní. Uvědomili si, že přestože se mnozí žení a vdávají, Bůh dává svým synům a dcerám také možnost zůstat svobodní. Další se možná ani nerozhodli žít sami, ale byli k tomu nechtěně přinuceni okolnostmi, ať už si nenašli vhodného partnera, nebo se jim rozpadlo manželství.

Pavel ve svém učení a dopisech podporuje manželství, ale vzhledem k tomu, že při něm na práci pro Krista zůstává málo času, upřednostňuje zůstat radši svobodným. Tak je to správné zvláště v těch případech, kdy mají jednotlivci takovýto dar – tedy že se cítí Bohem vedeni k takovému rozhodnutí. Svobodní lidé mají být v rozhodnutích, která činí, a ve výzvách, kterým čelí, chápání a přijímání jako osobnosti; není správné je podeceňovat (ani neúmyslně), jak se to někdy děje.

Hodnota a úplnost člověka přece nemá nic společného s tím, zda je člověk svobodný nebo ženatý, ale závisí na tom, co učiní s vírou v Ježíše Krista. V něm, který všechny přitahuje k sobě, dosahujeme všichni plnosti. (Ko 2,10)

Jsou ve vašem sboru svobodní lidé? Umíte se k nim chovat tak, aby cítili, že je uznáváte, vážíte si jich a respektujete jejich stav?

Přehled dne: Rodina je standard, zůstat svobodný však není nestandardní
Křesťan bez rodiny – výzva pro sbor k láskyplným vztahům
Hodnota člověka není daná rodinou, ale Kristem

SBOROVÁ RODINA

Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božho lidu a patříte k Boží rodině.“
Ef 2,19

V uvedených verších, které hovoří o církvi, najdi obraz rodiny: J 20,17; Sk 9,17; Ř 16,1; 1 K 4,14.15; Ga 4,5; 1 Tm 5,2

Model pro církev. Duch svatý používá rodinné vztahy k popisu společenství, které umožňuje nový začátek, uznává rozmanitost, podporuje silné stránky a povzbuzuje ostatní k osobnímu růstu. Pokud v nás slovo rodina vyvolává příjemné a hřejivé pocity, pravděpodobně se budeme podobně dívat i na církev. U někoho však slovo rodina vyvolává smutné a bolestivé vzpomínky. Tyto lidi zřejmě více osloví jiné symboly církve. Přes všechno však Bůh zůstává bytostí, která navazuje vztahy. Také člověka Bůh stvořil se schopností vytvářet vztahy. Je velkou předností vědět, že i když rodina může selhat, Bůh se postaral o to, abychom v církvi našli domov, uzdravení a zakusili velkou rodinnou lásku. (por. Př 27,10)

Jakým způsobem představuje obraz církve jako rodiny otevřené dveře pro každého? Ga 6,10; Ef 2,19

Rodina věřících vyvolává v člověku pocit sounáležitosti, jaký se vytváří i v běžných rodinách, a také postoj dobrých sousedských vztahů. Mnozí, kteří přijali Ježíše jako svého osobního Spasitele, přišli do církve i se svými rodinami. Ostatní ho přijali jako jednotlivci. V jistém smyslu jsou i tehdy jejich rodiny s nimi, protože každý je formován tím, co v rodině prožívá, a každý zůstane navždy součástí nějaké rodiny. Církev se tak stává doslovně domácností různých domácností, rodinou mnoha rodin.

Čím se tvoje sborová rodina podobá anebo liší od tvého současného domova nebo od rodiny, ve které jsi vyrůstal? Které klady domova by mohly změnit tvůj sbor? Co ze sborového života bys rád zavedl doma?

Přehled dne: Bůh tvoří vztahy, rodina tvoří vztahy, církev tvoří vztahy
Sbor – nová rodina s novými vztahy
Rány z rodiny se ve sborové rodině rychleji hojí

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitolu Ježíšovi bratři (TV 203-207; DA 321-327) a v knize Šťastný domov kapitolu První domov (str. 14.15; AH 25-28).

Nepořádek v obýváku. „Církve vzpomínané v knize Zjevení svědčí o tom, že sbory nejsou ‚naškrobenými salóny‘, kde je vždy všechno perfektně nachystáno pro hosty. Sbory jsou obývky, kde se žije a kde bývá i nepořádek. Když přijdeme k někomu nečekaně na návštěvu, často slyšíme mnoho omluv. Jan však nic neomlouvá. Určitě tam nebylo všechno v pořádku, ale tak už to bývá ve sborech a církvích, kde se žije. To přece nejsou nějaké reprezentační místnosti, jsou to obývky. A pokud lidé, kteří v nich žijí, jsou hříšníci, budou tam i rozházené šaty, otisky prstů na nábytku, smetl na koberci. Protože pokud Ježíš zve hříšníky, ne spravedlivé, k pokání – a nic nenaznačuje, že by svůj původní plán změnil – sbory budou problémem pro puntičkáře a urážkou pro spravedlivé.“ (Eugene H. Peterson)

Náměty k přemýšlení

- 1. Jaký postoj by měla církev zaujmout k těm, co žijí v rodinných vztazích, které jsou v rozporu s Písmem? Jak jim projevit Kristovu lásku a přijmout je – a přitom nepřehlížet jejich jednání?**
- 2. Pro ty, kteří zůstali svobodní, je možná těžké mít pocit úplnosti a spolupatičnosti v kultuře, která pokládá za běžné žít v manželství. Jak se jim můžete ve vašem sboru přiblížit a dát jim najevo, že jsou plnohodnotnou součástí vaší sborové rodiny?**

Shrnutí

Původcem rodiny je Bůh; rodina byla součástí Božího plánu. Bůh zformoval lidskou rodinu jako výraz své vlastní přirozenosti, pro kterou je typické budovat vztahy. Určil, aby jednotlivé rodiny, ale i církve jako velká rodina mnohých rodin, odrážely v kruhu tohoto blízkého společenství jeho sebeobětavou lásku.

BOŽÍ SLOVO O RODINNÉM ŽIVOTĚ

Biblické texty na tento týden: Ex 20,12; Ž 18,2; Ef 5,21-25

Základní verš

„Všecko, co je tam psáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali naději.“ (Ř 15,4)

Hlavní myšlenka

Na stránkách Písma nám Bůh odhalil svůj plán a záměr s rodinou.

Návštěvníci kina dostali speciální 3D brýle. Na velkém plátně viděli v tmavé místnosti úchvatné obrazy přírody. Nejprve sledovali tyto záběry bez brýlí. Potom použili brýle. Při pohledu na plátno všichni užasli! Fotografie rozkvetlého ovocného sadu lidem téměř vyrazila dech. To je nádhera! Jak úžasný rozdíl! Zdálo se jim, jako by větve stromů vyčnívaly z plátna nad jejich hlavy. Podobně jako tyto trojdimenzní brýle, i pohled na Písmo z jiné perspektivy nám umožní vidět staré pravdy v novém světle a náležitě je ocenit. Tento týden si nasadíme speciální brýle a podíváme se na pravdy, které nám o rodině a rodinném životě Bůh zjevil v Písmu. Při pohledu z této perspektivy se Bible změní v moderní učebnici pro život v našich domovech, ale také ve sboře, rodině víry.

Cíl úkolu

1. Zaměřit se na některé statě v Písmu a podívat se na ně z pohledu rodiny a rodinných vztahů.
2. Nacházet paralely mezi obrazy rodinných vztahů v Bibli a Božím vztahem k nám lidem.
3. Nechat se ovlivnit Božím jednáním ve svém rodinném životě.

PŘÍKAZY O RODINĚ

„Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi; v tom je celý Zákon i Proroci.“ Mt 7,12

Písmo předkládá poselství o rodině prostřednictvím rad a pokynů týkajících se vztahů. Mnohé z nich jsou určeny pro všechny vztahy, některé jsou adresovány sousedům a přátelům, jiné se vztahují konkrétně na manžely, manželky, rodiče a děti.

Co nás učí uvedené verše o různých druzích vztahů, které nám dal Bůh?

Ex 20,12 _____

Ex 20,14 _____

Dt 6,6.7 _____

Př 5,18.19 _____

Ef 5,21-25 _____

Ef 5,33 _____

Ef 6,4 _____

Ko 3,20 _____

1 Pt 3,7 _____

Bohu velmi záleží na kvalitě vzájemných vztahů mezi rodiči a dětmi. Tři přikázání z Desatera se týkají přímo rodinného života: „cti svého otce i matku“ (Ex 20,12), „nesesmilnější“ (v. 14), „nebudeš dychtit po ženě svého bližního“ (v. 17). Další konkrétní příkazy zpřesňují, co Bůh očekává od vztahu mezi manžely, rodiči a dětmi a od života v rodině. Všeobecná nařízení týkající se vztahů, jako například „milujte své nepřátele“ (Mt 5,44), „jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi“ (7,12) a „abyste se navzájem milovali“ (J 13,34), můžeme aplikovat také na vztahy v domově.

V souvislosti s uvedenými příkazy si polož otázku: V kterých oblastech potřebuji udělat nějakou změnu? Co budou tyto změny ode mne vyžadovat?

Přehled dne: Samostudium biblických veršů o různých druzích vztahů v Bibli

Výsledek samostudia:

- nesprávné vztahy nemohou být kvalitní
- Bohu jde o kvalitu správných vztahů

PŘÍBĚHY O RODINÁCH

„Tak šly obě, až došly do Betléma. Když přišly do Betléma, shluklo se kolem nich celé město. Ženy se ptaly: „Je toto Noemi?““ Rt 1,19

Při čtení Rt 1-2 se nechej nadchnout krásou biblického vyprávění. Co se z něj můžeme naučit o životě rodiny?

Tak jako se to děje mnohým rodinám dnes, i tuto biblickou rodinu zasáhlo několik po sobě jdoucích ztrát. Hlad, stěhování do jiné země, smrt manžela, smrt obou synů. Noemi byla otřesená. Cítila se beznadějně a osaměle. Neuměla si představit, kdo se o ni teď postará. Avšak rodina je společenstvím s určitými závazky, jak nás o tom přesvědčí i tento příběh. Rút projevuje nevšední víru v Boha. Dokazuje to svojí věrností a obětavou službou zoufalé Noemi. Musí čelit neobyčejným těžkostem. Těmto dvěma nešťastným ženám však pomůže všímavý bohatý příbuzný. Bóaz plní svoji povinnost, která vyplývala ze zákona (i když je zřejmé, že tak činí i z lásky), a bere si Rút za ženu. Představuje toho, kdo miluje nekonečnou láskou, kdo neodpočívá, dokud nezíská „objekt své lásky“. Dítě, které se Bóazovi a Rút narodí, zmírňuje bolestivé vzpomínky a je zdrojem radosti pro přítomnost i naděje pro budoucnost.

Takovéto příběhy plní v Bibli určitý záměr: učí, inspirují, usměřňují Boží lid, ukazují, jak správně žít. Čtenáři v nich mohou nacházet sami sebe. Jsou jim zdrojem útěchy, že v pokušeních, zkouškách, zápasech a překážkách nezůstanou sami. Tím, že Písmo otevřeně hovoří o slabostech a chybách jiných, odhaluje skryté nástrahy a pomáhá nám se jim vyhnout. Když vidíme dobré vlastnosti, chceme je napodobovat. Boží shovívavost a trpělivost naplňuje naše srdce odvahou a nadějí, že Ten, který se nemění, bude s námi i dnes.

Co z příběhu o Rút by mohlo tobě a tvé rodině v těžkých časech pomoci?

Přehled dne: Příběh Rút – ukázka hluboké a živé víry
 Biblické příběhy vypráví o rodinných vztazích
 Biblické příběhy vypráví o výjimečném Božím vztahu k člověku

ZÁSADY VE VZTAZÍCH

„Kdo stojí o lásku, přikrývá přestoupení, ale kdo je přetřásá, rozlučuje důvěrné přátele.“
Př 17,9

V Bibli nacházíme jedinečné rady týkající se vztahů. Nejvíce jich obsahuje kniha Přísloví.

Jaké pravdy o vztazích vyjadřují uvedené verše z Přísloví? Jakým způsobem dosáhl pisatel svého záměru?

Př 12,25 _____

Př 15,1 _____

Př 17,9 _____

Př 17,22 _____

Šalomoun rád pozoroval lidi i přírodu. Protože jeho sídlo – Jeruzalém – leželo na křižovatce obchodních cest, setkával se s lidmi z různých částí světa. Vedený Duchem svatým vytvořil speciální studii o lidech. Jeho pozorné postřehy, které nacházíme v knize Přísloví, hovoří o všeobecných zákonitostech, které ovládají lidské pocity a reakce.

Principy vštípené Stvořitelem. Pravidla týkající se pocitů a vztahů, jež Šalomoun vyzozoroval, vyjadřují podobnou myšlenku, o které psala i Ellen Whiteová: „Srdce... smysly, mozek, všechno začalo fungovat podle Stvořitelem daných zákonitostí.“ (MH 415) Přestože hřích narušil Boží stvoření, v mezilidských vztazích se člověk stále chová podle zákonů, které Bůh vštípil do lidských bytostí. Odhalit tyto principy znamená nalézt cestu k lepším vztahům v rodině.

Jak narušil hřích principy, které vštípil člověku Stvořitel? Jaký rozdíl vidíme, když porovnáme rady v evangeliích s poselstvím do Filipis? Porovnej Mt 12,34.35 a Fp 2,2-11.

Hřích, podobně jako počítačový virus, ničí nitro člověka, dělá ho sobeckým a narušuje správné fungování všech jeho tělesných, duševních, společenských, citových a duchovních pochodů. Skrze Ježíše Krista smiřuje evangelium lidi s Bohem i mezi sebou navzájem.

Přehled dne: Biblická přísloví – recept na dobré vztahy
Správné vztahy fungují na základě Božích principů
Hříšné vztahy nepřinášejí uspokojení

KRÁLOVSKÁ PÍSEŇ O LÁSCE

„Probud' se, vánku severní, přijď, vánku jižní, ať voní moje zahrádka, ať její balzámy proudí jak bystřiny, ať přijde do své zahrady můj milý a jí výtečné ovoce její.“ Pís 4,16

Další pohled na principy, které platí v mezilidských vztazích – a zvláště v intimním manželském životě – nacházíme v Písni písní.

K veršům v sloupci A přiřaď odpovídající vlastnost intimních vztahů ze sloupce B. Verše jsou z knihy Píseň písní.

Sloupec A

- a) 1,9.14.16; 2,3; 4,1.3.7;
5,10-16; 6,9; 7,1
- b) 1,15; 2,14; 4,9; 5,12; 6,5
- c) 1,2; 2,6; 7,8; 8,3
- d) 1,6; 2,2; 6,5; 8,10
- e) 2,10-13.17; 7,11.12
- f) 5,16
- g) 2,16; 6,3; 8,6.7

Sloupec B

- Oddanost a věrnost
- Být k sobě navzájem čestní, otevření a přístupní
- Vyjádřit slovy lásku, uznání a upřímnou pochvalu
- Komunikovat tváří v tvář, hledět si do očí
- Být opravdovým přítelem a podle toho jednat
- Trávit spolu čas, láskyplné projevy
- Projevit pocity dotyku

Píseň písní vypráví o lásce mezi Šalomounem a ženou zvanou Šulamítka, která byla zřejmě jeho první skutečnou láskou a hlavní královnou. (Pís 6,9) Báseň zachycuje spíše jednotlivé obrazy jejich lásky než chronologickou historii jejich vztahu.

Bůh zvedá oponu, která zahluje intimitu v manželství. Prostřednictvím tohoto mladého páru Bible představuje zásady, které se uplatňují při vytváření vztahu mezi blízkými přáteli, při intimní lásce a manželské oddanosti. Bůh sám si vyvolil manželství jako symbol vztahu, který má se svým lidem. Projevy lásky v této básni nám poskytují nesmírně cenný pohled na největší vztah lásky – pouto mezi Kristem a člověkem.

Proč je důležité věnovat pozornost tomu, abychom vztah prožívali vyváženě rozumem i srdcem? Napiš jeden postřeh z knihy Píseň písní, který můžeš uplatnit v manželství nebo blízkém vztahu s někým v rodině.

Přehled dne: Intimita v Písni písní

Bible a 7 rad, jak si udržet intimní vztah do vysokého věku

O intimitě vztahu Boha a člověka

BŮH JAKO RODIČ A MANŽELSKÝ PARTNER

„Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit.“ Iz 66,13

Které pojmy a obrazy z rodinného života se v uvedených verších vztahují na Boha?

Iz 54,5; 62,5; Jr 31,32 _____

Iz 66,12.13; Jr 31,9; Oz 11,1 _____

Bůh se v Bibli představuje jako manžel Izraele. Tento obraz se opakuje i v Novém zákoně, kde Ježíš je ženichem a církve nevěstou. Bůh je také v Písmu představený jako rodič, obvykle jako otec, i když některá přirovnání se týkají matky, např. jako žena „pracující ku porodu“ (Iz 42,14 – PBK) nebo „jako kvočna shromažďuje kuřátka pod svá křídla“ (Mt 23,37).

Všírejte si dokonalého manželského Partnera a Rodiče, kterým je náš Bůh. Pozorovat ostatní je jedním ze základních způsobů, jak se můžeme něčemu naučit. Ve svém slově nám Hospodin umožňuje hledět na něj jako na dokonalý příklad manželské a rodičovské lásky. Když budeme tyto metafory více studovat, naučíme se mnohé o tom, jak by měly naše rodiny vypadat.

Myšlenky ke studiu. Přirovnání Boha k manželovi a rodiči obsahuje vzácné myšlenky, kterými bychom se měli zabývat. Nechtějí však být doslovným návrhem pro povinnosti manželů nebo rodičů. Biblické obrazy se často váží na místní zvyky. Například v Ez 16,6-14 je Boží vztah k Izraeli připodobněn k zasnubám a manželským zvykům z doby, kdy ženich rozprostíral svůj oděv nad nevěstou, pomazanou a ozdobenou na svatební slavnost. Tato přirovnání navíc nemohou být dokonalá, protože lidé nejsou Bohem. Všechny lidské pokusy vyjádřit důvěrný vztah se stávají bezvýznamné, když je přirovnáme k stálosti, věrnosti a blízkosti, jakou Bůh projevuje těm, které miluje. Máme však naději, protože Bůh se nám zjevil v Ježíši Kristu. Vyzývá nás milovat tak, jak miluje on, a zmocňuje nás k tomu darem svého Ducha.

Které další obrazy o Bohu mohou pomoci těm, u kterých slovo rodina vyvolává bolestivé vzpomínky na manželství nebo rodiče?

Přehled dne: Matka, otec, ženich, manžel – obrazy Boha v Bibli
Bůh je rodinně založená bytost
Bůh má rád dobré rodinné vztahy

DOPORUČENÉ STUDIUM

Důležitý je výběr vhodných biblických textů. I když je Písmo základem pro správné pochopení Božího plánu s rodinou, nemůžeme každý výrok aplikovat doslovně na všechny lidi v každé době, například trest smrti pro vzdorovitého syna (Dt 21,18-21) nebo pro ženu, která měla pohlavní styk před manželstvím s jiným mužem (ne se svým budoucím manželem, viz Dt 22,20.21).

Hleďte Boží vůli pro současné rodiny, jak je vyjádřena v biblických textech:

- studujte teologický a historický kontext těchto poselství
- zjistěte si původní význam slov
- porovnejte tyto verše s jinými podobnými pasážemi, snažte se doložit je dalšími verši z jiných biblických knih a pochopit, jak novozákonní pisatelé používali a adaptovali starozákonní materiál
- hleďte všeobecně platné zásady a také detaily, které nám mohou pomoci při problémech v dnešních rodinách

Náměty k přemýšlení

1. Co je podle vás klíčem k budování zdravé rodiny? Je jich víc? Jaké to jsou?
2. Vymenujte některé symboly a obrazy, které popisují, jaký vztah má Bůh k nám. Jaký obraz nejvíce upřednostňujete a proč? Co nám tyto rozdílné důrazy říkají o tom, jaký vztah má Bůh k jednotlivým lidem?

Shrnutí

Písmo nám pomocí různých prostředků dává rady pro rodinný život. Na stránkách Bible nalezneme Boží přímé příkazy, různé příklady manželského a rodinného života, přísloví, která vyjadřují zásady pro pěstování vztahů, anebo samotný vzor Boha jako božského manžela a rodiče. Pokud se tímto necháme vychovávat a vést, členové našich rodin se více přiblíží k Bohu i sobě navzájem.

OBNOVA

**Biblické texty na tento týden: Gn 1,26-28; 2,24.25;
Ef 3,17-19**

Základní verš

„Manželství ať mají všichni v úctě a manželé ať jsou si věrni, neboť neřestné a nevěrné bude soudit Bůh.“ (Žd 13,4)

Hlavní myšlenka

Přestože hříchem zdeformoval instituci manželství, evangelium ji může obnovit a vrátit jí původní čistotu a krásu.

Bůh ustanovil manželství jako trvalý monogamní svazek muže a ženy. Božím záměrem je, aby bylo pro člověka požehnáním, byl to další prvek Božího velkolepého stvořitelského díla. Manželství bylo zřejmě před pádem do hříchu největším projevem Boží nekonečné lásky k člověku. Je tragické, že upřímnost, soulad a vzájemnou důvěru prvního lidského páru nahradilo prokletí způsobené jejich hříchem. Od té doby nese lidské pokolení jeho strašné následky. S Kristem však nastává pro tuto instituci i spolužití manželů úsvit nového dne. S ním mohou manžel a manželka okusit obnovu Božího plánu s manželstvím.

Cíl úkolu:

1. Zopakovat a ujistit se, že na manželství se vztahují Stvořitelova slova „A Bůh viděl, že to bylo dobré“.
2. Najít aspoň pět důvodů, které mohou potvrdit, že se na těchto Božích slovech dodnes nic nezměnilo.
3. Nabytí jistoty, že Bohu záleží na obnově mých vztahů, a nadchnout se pro spolupráci s Bohem na jejich ustavičné obnově.

PŮVOD MANŽELSTVÍ

„Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.“
Gn 2,24

Ježíš hovoří o manželství v odpovědi na otázku o rozvodu. Jaký zdroj použil? Co zdůraznil? Mt 19,3-5

Tím, že citoval Gn 1-2, Ježíš znovu potvrdil plán, který měl Bůh s manželstvím při stvoření. Gn 1,26-28 představuje lidstvo ve dvou pohlavích – jako muže a ženu. (por. Gn 5,2) Před Bohem jsou to rovnocenné bytosti, které Bůh obdaroval schopností rozmnožovat se a starat se o zem. Gn 2 popisuje, jak byli muž a žena stvořeni a jak vzniklo manželství. Touha prvního člověka po společenství a sexuálním naplnění vedla Boha k tomu, že mu naplánoval „pomoc“ (Gn 2,18). Slovo pomoc je v Bibli často uváděno ve spojitosti s Boží pomocí člověku. (por. Dt 33,7.26.29) Následovala tedy neobvyklá operace, po které Bůh zformoval partnera překrásného vzhledu. Tyto dva lidi Bůh spojil do manželského svazku. (Gn 2,21.22) Nadšený muž pojmenoval svoji společnici „žena“ (mužena; hebr. iššá), protože patří k němu, i když je od něj jako od „muže“ (hebr. iš) oddělená.

Které rysy manželství jsou načrtnuty v Gn 2,24?

Manželství – trvalé a vylučné spojení muže a ženy – znamená 1) opustit otce a matku, 2) navzájem k sobě přilnout a 3) stát se jedním tělem. Opustit naznačuje vznik nové rodiny s konkrétními posvátnými hranicemi. Přilnout znamená vzájemné odevzdání této dvojice, které vyjádří trvalou manželskou smlouvou. Stát se jedním tělem představuje sexuální spojení a celoživotní proces růstu v intimitě, soudržnosti a naplnění. Božím záměrem pro manželství bylo, aby takovému sjednocení muž a žena prožívali ve všech oblastech svého života.

Jakým způsobem odráží první manželství zásady, které by měly určovat náš vztah k Bohu?

Přehled dne: Manželství je
– nová rodina
– vzájemné odevzdání se
– sexuální spojení

KRIZE A ÚTĚCHA

„Ženě řekl: ‚Velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syny budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.‘“ Gn 3,16

Jak se pádem do hříchu změnil vztah manželských partnerů k Bohu a sobě navzájem? Gn 3

Prvý pár si oblékl oděv zhotovený z fíkových listů a skryl se před Bohem v křoví! V tom vidíme tragickou ztrátu fyzické, citové a duchovní otevřenosti, jakou měli dosud se svým Stvořitelem a mezi sebou navzájem. Nikdo z nich nechtěl nést odpovědnost za jejich jednání. Oba svalili vinu na někoho jiného – Adam obvinil Evu a ona obvinila hada. Ve skutečnosti svalili vinu na Boha, který oba stvořil.

Jak popisuje Gn 3,16 změnu, která nastala v důsledku hříchu v manželském vztahu?

Vliv hříchu na manželství. Původní vzájemnou důvěru a rovnost nahradila podřízenost ženy mužově vládě. V dějinách se ženy často považovaly za vlastnictví svých manželů. Zneužívání způsobilo, že život mnohých žen byl velice těžký. Ellen Whiteová o účincích hříchu napsala: „Když Eva zhřešila, protože se provinila první, Bůh rozhodl, že Adam bude vládnout nad ní. Měla se podřídit svému manželovi. Bylo to součástí tohoto zlořečení.“ (3T 484) Měla se podřídit muži ne proto, že byla žena, ale proto, že zhřešila první. A kromě toho, tato podřízenost byla součástí kletby hříchu.

Vidíš ve svém životě tendenci svalovat vinu za své jednání na jiné? Jaké konkrétní kroky můžeš podniknout, aby se to změnilo a ty sám sis nesl odpovědnost za to, co děláš?

Přehled dne: Hřích – svalit svoji odpovědnost na druhého

Hřích v manželství: „Za všechno může žena!“

Podřízenost v manželství znamená zodpovědnost, ne vládu a moc

MANŽELSKÁ SMLOUVA

„Buď požehnan tvůj zdroj, raduj se z ženy svého mládí, z milované laně, z líbezných smry; její prsy ať tě vždycky opojují, kochej se v jejím milování ustavičně.“ Př 5,18-19

Jaké principy nezbytné pro dobré manželství jsou představeny v následujících verších?

Ex 20,14,17 _____

Př 5,15-20 _____

Ga 6,2 _____

Fp 2,4 _____

Blízké vztahy – podle biblického chápání – váže spolu smlouva. Dominantní smlouva je smlouva mezi Bohem a jeho lidem. Smlouvy mezi lidmi jsou založeny na závazcích, zahrnujících určité sliby, práva a povinnosti. Nejinak je tomu i v manželství. Závazky, ke kterým se manželé před Bohem zavazují, se snaží vnést vlastnosti božské věrnosti do mezilidských vztahů, ve kterých sliby žel mnohdy nemají téměř žádnou váhu. (Dt 7,9)

Prorok Ezechiel popisuje obrazem manželské smlouvy vztah, který má Bůh ke své nevěstě – Izraeli. (Ez 16,8) Manželská smlouva je porušena, když je manželský svazek nějakým způsobem znesvěcen, např. když se manželka dopustí cizoložství a opustí „druha svého mládí“ a zapomene „na smlouvu svého Boha“ (Př 2,17), nebo když manžel zavrhně ženu své mladosti, svoji „ženu podle smlouvy“ (Mal 2,14). Posvátný slib, který si manželé dali na začátku svého manželství, má platit po celý život.

Proč je smrt lidského JÁ tak důležitá, pokud má manželství zůstat silné? V kterých oblastech tvých vztahů by se měla projevat ve větší míře?

Přehled dne: Smysl smlouvy: chránit to nejvzácnější – vztahy
To, co je vzácné, má hodnotu věčnosti
Manželský vztah je vztahem věčným

OBNOVA V KRISTU

„Vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponižil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.“ Fp 2,7,8

„Hřích narušil manželství stejně, jako ostatní dobré Boží dary, které lidstvo dostalo. Evangelium má za úkol obnovit jeho čistotu a krásu.“ (MB 52; MB 64)

Jak Bible popisuje dílo Ježíše Krista na obnově toho, co lidstvo kvůli hříchu ztratilo? 2 K 5,17; Ef 3,17-19 Jaké důsledky vyplývají z těchto veršů pro manželství?

Občané Kristova království milosti očekávají osvobození od hříchu a jsou zbaveni trestu za hřích a jeho moci. Věřící se snaží sladit svůj život a vztahy s Kristovou vůlí. V případě manželství se Stvořitel stává obnovitelem. Stálou přítomností svého Ducha vyzývá a zmocňuje manžely projevovat si v manželství lásku a odpuštění. Manželé mohou opět získat ztracený ráj. Zkoumáním Božího plánu, modlitbou a jeho mocí se mohou stále víc a víc přibližovat k Božímu ideálu manželství, k jeho duchovní, citové a tělesné intimitě.

Které zásady pomáhají mařit sílu hříchu? Mt 20,20-28; J 13, 4.5.12-17; Fp 2,5-8

Jaké konkrétní rady dává Pavel ženám a mužům? Ef 5,22-23

„Evangelium zdůrazňuje lásku a vzájemnou podřízenost muže a ženy. Vzorem pro vedoucí postavení manžela je sebeobětavá láska a služba, jakou Kristus prokazoval církvi. Petr i Pavel hovoří o potřebě úcty v manželském vztahu.“ (Seventh-day Adventist Church Manual)

Pokud jste ženatí a vdané, jaké změny můžete udělat, abyste se ve vašem manželství víc řídili zásadami evangelia? Pokud jste svobodní, jak vám tyto zásady mohou pomoci ve vašich vztazích?

Přehled dne: Hřích vztahy ničí
Evangelium vztahy obnovuje
Evangelium obnovuje nebeský ideál v pozemských manželstvích

STVOŘITELSKÝ PLÁN PRO PADLÝ SVĚT

„Těm, kteří žijí v manželství, přikazuji – ne já, ale Pán – aby žena od muže neodcházela. A když už odejde, ať zůstane neprovdána nebo se s mužem smíří; a muž ať ženu neopouští.“ 1 K 7,10.11

Jak Ježíš potvrdil Boží záměr s manželstvím a realitu, jaké čelí manželství v padlém světě? Mt 19,3-9

Ježíš zopakoval, že Božím záměrem bylo, aby se manželství stalo trvalým svazkem muže a ženy. Proto by křesťané měli k výběru životního partnera přistupovat rozvážně a s modlitbou. Měli by se důkladně připravit na změnu, která nastane vstupem do manželství. V manželství si potom musí důkladně chránit vzájemnou oddanost a neúnavně přitom usilovat o Boží milost ve vzájemném přizpůsobování se a sžívání.

Tvrdość lidského srdce. I když je manželství Bohem zřízenou institucí, manžel a manželka jsou padlé lidské bytosti. I křesťanská manželství se někdy rozpadnou. Ježíš uznal, že pro tvrdość lidského srdce Mojžíš dovolil ústupek – rozvod (Mt 19,8; por. Dt 24,1-4), i když Ježíš velmi jasně vyjádřil na rozvod svůj názor.

Když se manželství ocitne v krizi, ti, kteří manželům mohou poskytnout pomoc, měli by učinit všechno, co je v jejich silách, aby jim pomohli smířit se. Rozvod bychom nikdy neměli brát na lehkou váhu. Písmo nám dává rady, jak obnovit narušené vztahy. (1 K 7,10.11; 13,4-7; Ga 6,1) Pokud už k rozvodu došlo, bývalé manžely je třeba povzbudit k tomu, aby hledali Boží milost, která jim pomůže zhodnotit jejich zkušenost a zjistit, jaká je Boží vůle pro jejich život. Bůh utěšuje zraněné. Přijímá také upřímné pokání jednotlivců, i když jejich hříchy způsobil nenapravitelné škody.

Jak se dá sladit to, aby církev na jedné straně obhajovala Boží plán s manželstvím a současně byla společenstvím, které prokazuje pochopení, soucit a pomáhá věřícím při znovuvybudování jejich života po rozvodu?

Přehled dne: Ježíš manželství buduje, ne rozděluje
Rozvod nepatří do slovníku manželů
Rozvod – výjimečné a zároveň nejkrásnější řešení

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Šťastný domov si přečti kapitulu První domov (str. 14.15; AH 25-28) a v knize Cesta ke zdraví a životní harmonii kapitulu Tvůrcové domova (CZ 232-236; MH 356-362).

Do manželství vstupujte uváženě. „Rodinné pouto je nejužší, nejněžnější a nejposvátnější věc na světě. Pro lidstvo mělo být požehnáním. A skutečně se jím i stává, když do manželského svazku lidé vstupují rozváženě, v báni před Bohem a s náležitým vědomím z toho vyplývající zodpovědnosti.“ (AH 18)

Nadvláda. „Ani muž, ani žena nemají usilovat o nadvládu. Bůh určil zásady, kterými se v této oblasti máme řídit. Manžel má milovat a starat se o svoji manželku, jako se Kristus stará o církev. Žena má muži prokazovat úctu a milovat ho. Oba mají usilovat o laskavost. Musí se rozhodnout nikdy svému partnerovi neublížit a nezpůsobovat mu bolest.“ (7T 47)

Náměty k přemýšlení

- 1. Diskutujte ve třídě o myšlenkách z druhého citátu Ellen Whiteové. Jak by zavedení těchto principů do praxe změnilo téměř každé manželství?**
- 2. Co je na pozadí předcházející otázky nejčastější příčinou rozvodu?**
- 3. Shodují se – alespoň v něčem – principy dobrého manželství s principy, které nám pomáhají udržet zdravé i jiné vztahy?**
- 4. Doplnili byste na základě vašich zkušeností manželský slib o nějaké dodatky?**

Shrnutí

Přestože hřích narušil manželství, prostřednictvím Ježíše Krista v nás Bůh působí, aby obnovil, co jsme ztratili.

ŽIVOT S JEHNÁTKY

Biblické texty na tento týden: Gn 16,1; Dt 8,5; Ž 30,1-9; 50,10-12; 127,3; Př 3,11.12; Mi 6,8

Základní verš

„Jak pastýř pase své stádo, beránky svou paží shromažďuje, v náručí je nosí, březi ovečky šetrně vede.“ (Iz 40,11)

Hlavní myšlenka

Mít děti znamená být rodičem-správce. V Písmu Bůh dává rady rodičům, jak mají věrně plnit své povinnosti.

Děti jsou darem od Boha; kromě života samého (časného i věčného) jsou tím nejužasnějším ze všech darů. Čím větší dar však přijímáme, tím větší zodpovědnost na nás doléhá. Všichni rodiče dostali mimořádnou příležitost a stojí před vážnou výzvou podělit se se svými dětmi o dobrou zprávu o Ježíšově lásce a životodárné moci. Děti tuto pravdu zpočátku chápou ne na základě toho, co učí Bible, ale z toho, jak žijí jejich rodiče. V tomto úkolu si přiblížíme některé rady, které dal Dárce těm, které těmito vzácnými dary obdaroval.

Cíl úkolu:

1. Dívat se na děti jako na nejkrásnější a nejvzácnější Boží dar.
2. Vyzdvihnout, že hlavním cílem výchovy je přivést děti k prožívání životodárného a uspokojujícího vztahu s Ježíšem.
3. Podělit se vzájemně o to, jak se nám daří dosahovat tohoto cíle.
4. Přemýšlet o tom, že děti chápou biblické pravdy především na základě života rodičů.

JEDINEČNÉ SPRÁVCOVSTVÍ

„...na co je nutno u toho chlapce dbát a co s ním máme činit?“ (Sd 13,12)

Když Bůh stvořil první lidský pár, svěřil jim vládu nad zemí. Spolu s ní získali přednost mít a vychovávat děti. Podle Bible jsou děti darem od Boha. Děti patří Bohu; rodiče jsou tedy zodpovědní za to, jak se svými potomky zacházejí. „Děti jsou dědictvím od Pána a my jsme před Bohem zodpovědní za to, jak tento majetek spravujeme.“ (AH 159)

Co to znamená, že děti jsou Božím vlastnictvím? Ž 50,10-12; 127,3; Iz 43,1,7 a 1 Pt 2,9 Jak toto vědomí ovlivňuje náš vztah k nim? Co tyto verše rodičům říkají o jejich zodpovědnosti a povinnostech vůči svým dětem?

Všechno patří Bohu právem stvoření a vykoupení. Přestože satan tvrdil, že po pádu do hříchu je zákonitým vládcem této planety, prostřednictvím Ježíše Krista Bůh opětovně získal panství nad tímto světem. Pod jeho vládu patří každý, dokonce i děti. Rodiče musí neustále pamatovat, komu ve skutečnosti jejich děti patří. Nikdo z rodičů jistě nechce, aby se o něm řeklo, že je „nepoctivý správce“ (L 16,8).

V čem je rodičovství jako druh správcovství jedinečné? Co znamená být věrným správcem dětí? 1 K 4,2

Dobrý správce se ptá na radu vlastníka majetku, který spravuje. Zbožní rodiče podobně prosí na modlitbách a při studiu Bible Boha o vedení, jak vychovávat své děti. Manóach se svojí manželkou položili Bohu dobrou otázku: „Na co je nutno u toho chlapce dbát a co s ním máme činit?“ (Sd 13,12)

Přehled dne: Děti jsou Boží dar, ne Boží trest
Děti nás obohacují, ne ochuzují
Jedinečnost rodičovství

VÁŽNÉ ROZHODNUTÍ

„Když Ráchel viděla, že Jákobovi nerodí, žárlila na svou sestru a naléhala na Jákoba: ‚Dej mi syny! Nedáš-li, umřu.‘ Jákob vzplanul proti Ráchel hněvem a okřikl ji: ‚Což mohu za to, že Bůh odírá plod tvému životu?‘“ Gn 30,1-2

Je přirozené, že z manželů se stávají rodiče. Děti jsou naplněním jejich vzájemné lásky, pokračováním rodu, poskytují společenství, pomáhají při práci a starají se o stárnoucí rodiče. Podobně jako tomu bylo u Ráchel, ženy nejednou dávají do souvislosti svoji hodnotu s mateřstvím.

Zamysli se nad uvedenými výroky několika manželů o tom, proč se rozhodli mít dítě. Existují i jiné důvody? Co si o uvedených výrocih myslíš?

- **Domnívali jsme se, že dítě stmelí naše manželství.**
- **Od doby, kdy jsem si hrávala s panenkami, vždy jsem toužila po dítěti.**
- **Milujeme se navzájem a o svoji lásku se chceme podělit i s naším dítětem.**
- **Nechtěli jsme, aby manželka otěhotněla. Byla to opravdu náhoda.**

Stát se rodičem je velmi důležitá volba. Rozhodnutí o tom, zda mít vlastní děti nebo si děti adoptovat a kolik jich mít, bychom měli starostlivě zvážit. Proč chceme mít dítě? Bude Bůh oslaven tím, že na svět přijde nový život? Budeme schopni dlouhodobě naplňovat fyzické a emocionální potřeby dítěte?

Z opačného pohledu, děti mohou pomoci rodině, aby v ní bylo víc lásky, trpělivosti a obětavosti. Jen málokteré potěšení můžeme přirovnat k tomu, co prožíváme spolu se Stvořitelem, když sledujeme zázrak života, při kterém se formuje nový člověk.

Jaký dopad měla neplodnost na některé biblické rodiny? Jak si tito lidé mohli svoji situaci ulehčit? Gn 16,1-2; 30,1-9; 1 S 1,1-20

Mnohé manželské dvojice se snažily přijít na to, proč nemohou mít děti. Důsledkem toho nejednou bylo sebezkoumání, hádky a krize v rodině. Citlivý a ohleduplný přístup k bezdětným manželům by měl být proto samozřejmostí.

Přehled dne: Děti jednou za nás učiní to, co bychom měli udělat my, ale už nemůžeme
Důležitost správných motivů pro rozhodnutí mít děti
Neplodnost a mateřství v minulosti a dnes

RADY OD NEBESKÉHO RODIČE

„Což bych se tě, Efraime, mohl vzdát, mohl bych tě, Izraeli, jen tak vydat? . . . Mé vlastní srdce se proti mně vzepřelo, jsem pohnut hlubokou lítostí. Nedám průchod svému planoucímu hněvu, nezničím Efraima, protože jsem Bůh, a ne člověk, jsem svatý uprostřed tebe; nepřijdu s hněvivostí.“ Oz 11,8.9

Bible hovoří o Bohu jako o rodiči. Ježíš nazýval Boha „Otcem“ a představil nám ho velmi přitažlivým způsobem. (Mt 5,16; 6,9.14.15.18) Bůh chce být Otcem každému z nás osobně. Tento obraz Boha doplní pohled na Boha těm, kdo vyrůstali v milujícím domově; avšak těm, kteří neměli dobrý vztah ke svým rodičům, bude možná zatěžko mu důvěřovat. Všem, kteří k němu přijdou, Bůh věnuje takovou péči, jakou může dát jen on – nejoddanější a nejstarostlivější ze všech otců. Dříve než se staneme rodiči našich dětí, dovolme, aby se Bůh stal naším rodičem.

Jaké rodičovské povinnosti vidíme v Božím vztahu k jeho lidu? Co se z toho můžeme naučit?

Bůh jako rodič	Zodpovědnost	Rada pro nás
Dt 1,31	J 6,33-35	Fp 4,19
Ž 32,8	Iz 54,13	Oz 11,3
Dt 8,5	Př 3,11.12	Žd 12,5-7

Boží láska pomáhá zejména rodičům, kteří investovali příliš mnoho do svých dětí, ale ony přesto zavrhyly tyto vzácné hodnoty. „Když byl Izrael mládenečkem, zamiloval jsem si ho . . . Proroci je volali, oni se však od nich odvraceli.“ (Oz 11,1.2) Bůh ví, co rodiče prožívají, když jejich dospívající děti ignorují jejich rady, chovají se nevhodným způsobem nebo dokonce odejdou z domova. Bůh uznává svobodné rozhodnutí člověka. Rodičům dává moudrost rozpoznat, jak a jestli se starat o vzdorovité dítě, nebo uznat rozhodnutí dospělého syna či dcery a čekat, jako čekal otec marnotratného syna (L 15,11-32).

Jaký je Boží postoj k těm, kteří odmítli jeho pomoc při výchově vzdorovitých dětí? Je vědomí toho, že Bůh zná bolest odmítnutí, útěchou a povzbuzením ustaraným rodičům?

Přehled dne: Boží otcovské a rodičovské city
Zraněné Boží rodičovské city
Bůh rozumí našim zraněným rodičovským citům

DĚLAT TO, CO JE DOBRÉ PRO DĚTI

„Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.“ Mi 6,8

Jak by měli rodiče uplatnit tyto principy při výchově svých dětí?

Ellen Whiteová vyzdvihuje důležitost laskavosti a důslednosti při výchově dětí: „Vliv autority a lásky zároveň umožní držet otěže rodinné vlády pevně a laskavě.“ (AH 308) Současná psychologie výchovy upozorňuje na význam disciplíny a jistoty pro rozvoj citově zdravých a prospívajících dětí. Poskytovat jistotu a oporu znamená prokazovat dobrosrdečnost, lásku a pocit sounáležitosti, čímž rodiče vyjadřují, že si svých dětí váží. Pokud jde o disciplínu, rodiče určují systém, pravidla, hranice a omezení pro své děti, což dětem napomáhá vážit si sebe i jiných. Laskavost a jistota, disciplína a důslednost, to jsou vlastnosti, které vyplývají z Mi 6,8.

Zhodnot' výchovu rodičů v těchto rodinách: Jákob (Gn 37,3,4); Manóach a jeho manželka (Sd 14,1-3); Élí (1 S 2,22-25; 3,13). Vypadalo by to v těchto rodinách jinak, kdyby byli rodiče důslední a laskaví? Co konkrétně by museli změnit?

K optimální výchově patří srdečnost, láska a současně vhodná omezení a reálná očekávání přiměřená věku dítěte. Rodiče mají určit pravidla, kterých nemá být mnoho, jasně stanovit důsledky za jejich porušení a důsledně je vyžadovat. V rodinách, kde přebývají důslednost i laskavost, je větší pravděpodobnost, že si děti osvojí hodnoty svých rodičů. Budou se také rozvíjet v morální oblasti, chovat se zodpovědně ve společnosti a vytvářet dobrosrdečné vztahy s jinými.

Přehled dne: Dobrá výchova = správný poměr disciplíny, jistoty, lásky, důslednosti, důvěry, sounáležitosti, dobrosrdečnosti
Výchova bez hranic = děti bez zábran
Příklady biblických rodin bez přiměřených omezení a s nereálnými očekáváními

„PÁST“ DĚTSKÁ SRDCE

„...Pane, ty víš všechno, ty víš také, že tě mám rád.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé ovce!“
J 21,17

Výzkumy potvrzují, co mnozí rodiče a učitelé už dávno vědí – děti žijí aktivním duchovním životem. Věří, že Bůh sehrává v jejich životě důležitou roli. Ježíš si vážil dětí a upozorňuje nás na jejich duchovní rozvoj.

Jaký vztah měl Ježíš k dětem? Co řekl o jejich víře? Mt 18,2-5; Mk 9,36.37.41

Ježíš tvrdil, že děti mají víru. Jestliže milující rodiče poskytují dětem emocionální jistotu, může tato víra růst. Pokud se děti mohou doma zeptat na cokoli, mohou-li doma hovořit na jakékoli téma, naučí se o všem mluvit i s Bohem. Je-li domov místem plným lásky, kde se naplňují potřeby členů rodiny, jestliže si rodiče najdou čas, když děti potřebují pomoc (ať už v tělesné či citové oblasti), děti se naučí spoléhat na Boha, že se o ně postará. Když si uvědomí, jak vzácní a drazí jsou pro své rodiče, pomůže jim to pochopit, jakou cenu mají pro Boha.

Jakými slovy Ježíš varoval ty, kteří pohoršovali děti a sváděli je k hříchu? Mt 18,5.6; Mk 9,42

Jednání a postoje, které dítěti emocionálně nebo fyzicky ubližují, ztěžují mladému člověku víru a důvěru v Boha. Je-li dítě sexuálně zneužito, zejména rodičem, tato zrada se dotkne největších hloubek jeho duše. Často se stává, že dítě celý život zápasí s tím, jak si vytvořit vztah s milujícím partnerem anebo s Bohem, jehož láska je tak dokonalá. Když pozná Boží milost, když žije v klidném prostředí, které ho přijímá, a když se nechá vést radami zkušeného rádce, v mnohých případech se mu pak podaří s těmito jizvami se vyrovnat.

Jak ovlivňuje tvůj vztah k nebeskému Otci to, jak se staráš o svou rodinu? Jaké změny bys rád udělal v přístupu ke svým dětem?

Přehled dne: Každé dítě má vlastní duchovní život
Láska rodičů přivede děti k lásce k Bohu
Zneužitě a zraněné děti těžce nacházejí důvěru a lásku k Bohu

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Šťastný domov si přečti kapitulu „Mylná představa o úloze matky“ (69.70; AH 244-247)

Mladší členové Boží rodiny. „Vaše děti jsou mladšími členy Boží rodiny, bratry a sestrami, které vám svěřil do opatrování váš nebeský Otec, abyste je připravili a vychovali pro nebe.“ (CG 251)

Jeden trest na celý život. „Fyzický trest může být nevyhnutelný, pokud ostatní možnosti selhaly, ale matka by neměla použít řemen, jestliže se tomu dá vyhnout. Pokud se však mírnější prostředky ukázaly jako nedostačující, trest by měl být vykonaný v lásce, aby přivedl dítě k rozumu. Často se stává, že jeden takovýto trest stačí na celý život. Dítě si uvědomí, že překročilo pravidla disciplíny.“ (CG 250)

Náměty k přemýšlení

- 1. Z druhého citátu vypiš principy, které hovoří o výchově dětí. Co bys rád změnil ve vztahu ke svým dětem?**
- 2. Jsou ve vašem sboru děti, které mají jen jednoho rodiče nebo jejichž rodiče prožívají krizi? Pokud ano – a pokud je to vhodné – jak byste jim mohli pomoci?**

Shrnutí

Děti jsou mladšími členy Boží rodiny. Jako zodpovědní správce hledají křesťanští manželé Boží vůli, když se rozhodují, zda se stát rodiči a kolik mít dětí, aby se o ně mohli náležitě postarat. Bůh nabízí ve svém slově mnoho rad pro rodiče-správce. Cenným ponaučením pro nás je také to, jak se Bůh staral, vychovával i káral svůj lid.

UČEDNÍCI ZÍSKÁVAJÍ UČEDNÍKY

**Biblické texty na tento týden: Ex 29,38-42; Př 22,6;
J 8,31; Ř 8,28; Ef 6,1-4**

Základní verš

„Všichni tví synové budou Hospodinovými učedníky; hojnost pokoje zjednám tvým synům.“ (Iz 54,13)

Hlavní myšlenka

Rodiče jsou povoláni k tomu, aby zasvětili své děti Pánu a vedli je k tomu, aby přijali pravé hodnoty.

Jako olympijský běžec odevzdává pochodeň, tak podobně toužil Mojžíš odevzdat víru těm, kteří šli za ním. Dobře věděl, že domov je nenahraditelným místem, protože právě tady se rodiče a děti učí chápat víru v Boha, žít podle ní a držet se jí. Význam národa závisel na věrnosti Božímu slovu v každém z jeho domovů. Na stránkách Bible se setkáváme s tím, že děti přijímají dědictví víry od svých rodičů a prarodičů. Myšlenky páté knihy Mojžíšovy se opakují v knize Přísloví a listu Efezským. Tyto biblické knihy nabízejí rodičům-učedníkům rady, jak se z jejich dětí mohou stát učedníci.

Cíl úkolu:

1. Docenit jedinečnost křesťanské výchovy.
2. Oživit praktické kroky křesťanské výchovy, jako je učednictví v rodině, rodinná pobožnost a život podle hodnot, které vyznáváme.

RODIČE-UČEDNÍCI

„Zůstanete-li v mém slově, jste opravdu mými učedníky.“ J 8,31

Ježíš pověřil své učedníky, aby šli do celého světa a získávali další učedníky. Jak nám Ježíšovy výroky o učednictví pomáhají definovat poslání křesťanského domova? Mt 28,18.19; Dt 6,6-9

Učedník se řídí učením svého pána. (J 8,31) Formuje se tím, že oznamuje pravdy o Kristu, aby je mohli přijmout i ostatní. Na jiném místě Ježíš řekl, že učedníci jsou lidé, kteří umí milovat ostatní. (J 13,35) Udělat z někoho učedníka podle této definice znamená pomoci mu milovat Boha i lidi.

Rodiče získávají učedníky. Rodina je přirozené místo na uskutečnění Ježíšových plánů. Úkolem rodičů je přivádět děti k Ježíši a vyzývat je, aby se staly jeho následovníky. Obě vzpomínané definice učedníků je potřebné uplatnit v křesťanském domově. Rodina – to je nejdůležitější místo, kde si děti osvojují pravdy a hodnoty. Doma dítě dostává první lekce o lásce a milování. Láskyplný vztah s rodiči, kteří vroucně milují Ježíše a tuto lásku přenášejí do svých vztahů k ostatním, zvyšuje pravděpodobnost, že i dítě bude stále víc milovat Ježíše i ostatní lidi. Děti, které vyrůstají v milujícím prostředí, mají tendenci být úspěšnější při výchově vlastních dětí a vytvářet přátelství, která přirozeně povedou ke svědecké službě.

Jakou nevyhnutelnou podmínku musí rodiče splnit, pokud chtějí vést své děti k Bohu? Dt 6,5.6; por. Dt 6,18

Proč je při výchově důležitější, aby děti poznaly dokonalého Spasitele, než abychom vychovali dokonalé děti? Jaká je tvoje osobní zkušenost s dobrou zprávou evangelia? Dělíš se o ni se svými dětmi?

Přehled dne: Učedník – je stále v přítomnosti svého učitele
 – učí se tím, že se dívá, co dělá učitel
 – dělá to, co viděl, že dělá učitel

Učednictví = výchova dětí v rodině

DUCHOVNÍ VÝCHOVA V RODINĚ

„A tato slova, která ti dnes přikazuji, budeš mít v srdci. Budeš je vštěpovat svým synům a budeš o nich rozmlouvat, když budeš sedět doma nebo půjdeš cestou, když budeš uléhat nebo budeš vstávat.“ Dt 6,6.7

Jakými slovy Hospodin vyjádřil požadavek, aby se rodiče dělili o Boží pravdy se svými dětmi? (Dt 6,7) Před jakými těžkými úkoly dnes stojí věřící rodiče?

Slovo přeložené jako „důrazně učit“ (Roh.) nebo „vštěpovat“ je totéž, jaké se jinde používá ve smyslu „nabrousit“ (Dt 32,41) nebo „naostřit“. Když se matky a otcové dělí se svými dětmi o své duchovní zkušenosti, „ostří tyto mladé šípy“ a připravují je na těžké duchovní úkoly, před kterými jednou budou stát. Dvojice výrazů „sedět – kráčet“ a „lehat – vstávat“ vyjadřují, že tyto rozhovory mají probíhat stále, nepřetržitě, v každé životní situaci. Rozhovory o víře si vyžadují čas.

Jaký cíl mají Šalomounovy otcovské rady v Př 2,1-9 a 3,5-8?

Během dospívání si mladí lidé začínají vytvářet vlastní hodnoty a jejich pořadí. Křesťanští rodiče chtějí dát svým dětem svobodu rozhodování, ale někdy mají strach, že se jejich děti rozhodnou neuváženě. Kniha Přísloví mladým radí, aby se učili od starších, odložili svoji mladickou neporazitelnost a soběstačnost a dovolili Bohu, aby řídil jejich život. Na jiných místech však také podporuje svobodnou vůli člověka a opakovaně se snaží vést mysl a srdce mladých lidí tak, aby se rozhodli pro Boha.

Současné výzkumy ukázaly nepříznivý poměr mezi množstvím pozornosti, kterou rodiče věnují svým dětem (někdy je to jen pár vteřin za celý den!), a množstvím času, který děti stráví u televize, videoher a počítačů. Jak mohou rodiče způsobit, aby se to změnilo? Nedáváme také my rodiče příliš mnoho prostoru věcem nebo činnostem, jež nás okrádají o čas, který bychom mohli strávit lépe?

Přehled dne: Děti jsou učedníky, protože

- jsou v přítomnosti rodičů
- učí se tím, že se dívají, co dělají rodiče
- dělají to, co viděli, že dělají rodiče

RODINNÁ BOHOSLUŽBA

„Druhého beránka přineseš navečer; podobně jako jitřní obětní dar a příslušnou úlitbu jej přineseš v libou vůni, ohnivou oběť pro Hospodina.“ Ex 29,41

**Jak vypadala ranní a večerní pobožnost u starozákonního Božího lidu? Ex 29,38-42
Co se z těchto starověkých praktik Izraelců můžeme naučit my dnes?**

Izraelci každé ráno a večer uctívali Boha obětí ročního beránka v chrámě. Tehdy si připomínali svoji smlouvu s Bohem a nanovo vyjadřovali víru v Boha jako svého Spasitele. Každá oběť představovala smrt Ježíše Krista. (Zj 13,8) „Tato jejich zvyklost je pro křesťany příkladem ranní a večerní modlitby. Bůh odsuzuje pouhé obřady bez pravého náboženského ducha, shlíží však s velkým potěšením na ty, kdož ho milují a sklánějí se před ním ráno i večer, aby prosili o odpuštění všech nepravostí a žádali požehnání.“ (PP 258; PP 354)

Modlitba má pro život rodiny velký význam. Členové rodiny, které sblížuje společná víra, se tak navzájem posilňují pro zápasy a boje, jež je v životě potkávají. Prožívají pokoj, jaký neznají rodiny, které neučinily Krista středem svého života. Průzkum mezi mládeží naznačuje, že pravidelná rodinná bohoslužba zvyšuje kvalitu jejich duchovního rozvoje a je více pravděpodobné, že si osvojí hodnoty svých rodičů a vybudují si vlastní osobní vztah k Bohu.

Nejlepší chvíle dne. Ellen Whiteová nabádá, aby rodinná pobožnost byla tou nejkrásnější chvílí dne. Měla by se konat pravidelně, být krátká, nadměru zajímavá a plná života. (CG 521.522) Rodinné pobožnosti by se měly čas od času měnit. Můžete si přečíst pár biblických veršů a povědět několik krátkých poznámek, může to být čas, kdy mladí lidé kladou otázky, zpívají, modlí se a kdy jim rodiče vyprávějí své zkušenosti víry. Děti by se měly podílet na výběru a čtení Písma, příběhů, písní a na ostatních aktivitách.

Máš nějaké nezapomenutelné vzpomínky na rodinnou pobožnost? Co mohou rodiče udělat pro to, aby těchto vzpomínek bylo víc?

Přehled dne: Rodinná pobožnost – nenahraditelná součást duchovního růstu dětí
Znaky hodnotné rodinné pobožnosti – krátkost, živost, poutavost

PŘITAŽLIVÉ SVĚDECTVÍ PRO TVÉ DÍTĚ

„Zasvěť už chlapce do jeho cesty, neodchýlí se od ní, ani když zestárne.“ Př 22,6

Jaký princip vyjadřuje verš v Přísloví 22,6?

Slova „zasvěť“, zacvič, iniciuj popisují způsob, jakým porodní asistentka pomáhá novorozenému dítěti přisát se k matčinu prsu. Když dítě pocítí v ústech sladkou chuť mateřského mléka, začne ho okamžitě pít. Cesta zmiňovaná ve verši pravděpodobně znamená cestu, po které by měl mladý člověk v životě jít, tj. cestu moudrosti a stezku spravedlivých (Př 4,11; 2,20). Verš tedy vyjadřuje myšlenku, že tak, jako porodní sestra „naláká“ dítě, aby začalo pít mateřské mléko, mají se při výchově dětí představit správné hodnoty tak lákavé a přitažlivé, že u mladého člověka vznikne silná touha po duchovních věcech, které neodolá.

Někteří rodiče, jejichž děti odmítly jejich náboženské přesvědčení, při čtení Př 22,6 pociťují úzkost a trápí je pocit viny. Domnívají se, že jejich syn či dcera ztratili zájem o duchovní věci kvůli jejich špatné výchově. To, co čteme v knize Přísloví, je však spíše možnost, pravděpodobnost než zaslíbení. Toto přísloví neříká, že budoucí rozhodnutí dětí budou vždy ve shodě s tím, jak byly vychovávány, ať již byla jejich výchova dobrá či špatná. Přísloví nechce uvalit na rodiče těžké břemeno morální zodpovědnosti za budoucnost jejich dítěte (za to nese zodpovědnost dospělé dítě), spíše vyjádřit myšlenku, že správný postoj k duchovním věcem pěstovaný v dětství má tendenci přetrvávat do dospělosti.

Jak můžeme povzbudit rodiče, jejichž děti odešly od Boha? L 15,11-22; Ř 8,28; 2 Pt 3,9

Přehled dne: Verš Přísloví 22,6 z pohledu křesťanské výchovy

Myšlenky z Přísloví 22,6:

- dítě má toužit po duchovních hodnotách tak, jako toužilo po mateřském mléce
- ne vždy se to podaří, konečné rozhodnutí je na dítěti

SLUŽBA LÁSKY

„Cti otce svého i matku svou“ je přece jediné přikázání, které má zaslíbení: „aby se ti dobře vedlo a abys byl dlouho živ na zemi.“ Ef 6,2,3

Co radí uvedené verše dětem? Jaké výjimečné rady o výchově poskytují rodičům? Jak tyto dva ideály navzájem sladit? Ef 6,1-4

Přikázání „cti otce svého i matku svou“ platí i pro křesťany. Množné číslo „rodiče“ v první verši této kapitoly naznačuje, že dítě má ctít oba rodiče; oba mají při výchově vzájemně spolupracovat, zodpovědnost za děti přece nenesou jen matky. Apoštol pokračuje slovy „protože to je spravedlivé před Bohem“. Nečeká se, že děti budou poslouchat příkazy nebo očekávání svých rodičů, které jsou v rozporu s křesťanskou vírou. (por. Sk 5,29) Proto Pavel také ve verši 4 dodává: „... vychovávejte je v kázni a napomenutích našeho Pána.“

Tento pokyn se jistě vztahuje na otce i matky, i když je zde konkrétně použito slovo „otcové“. Možná je to proto, že disciplína a řízení domácnosti spočívají většinou na nich, anebo proto, že jejich způsob výchovy a uplatňování síly by mohl dráždit a popuzovat jejich potomky k hněvu.

Pojem „dráždit“ (Ef 6,4) znamená vyvolat hněv, provokovat, rozčilovat, hněvat někoho. Rodiče musí být citliví na individuální citové potřeby dospívajících dětí a jednotlivá omezení vyvážit posilněním vztahu s dítětem. Vychovávání „v kázni a napomínání“ (PBK) vyjadřuje, že děti mají být vychovány způsobem, jehož součástí je disciplína a prosazování pravých hodnot.

Naším cílem je pomoci dětem, aby si vytvořily vztah k Bohu a vážily si věčných hodnot. Křesťanská výchova staví na Ježíšově učení. Je to služba lásky, kterou křesťanští otcové a matky prokazují svým dětem.

Jaký vztah máte k rodičům? Jaké změny byste potřebovali učinit, abyste si byli opravdu jistí, že je ctíte?

Přehled dne: Pavlovy rady týkající se vztahu dětí a rodičů
Apoštol Pavel chránil rodiče: „Děti, ctěte je!“
Apoštol Pavel chránil děti: „Rodiče, neprovokujte je!“

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitulu Ježíš a děti (TV 326-329; DA 511-517).

Posvátná důvěra otce k synovi. „V dětství byl Josef vyučován Boží lásce a bázní. Ve stanu pod syrskými hvězdami mu otec často vyprávěl příběh o nočním vidění u Bétel, o žebříku spojujícím nebe se zemí, o sestupujících a vystupujících andělech a o tom, který se tehdy ze svého nebeského trůnu zjevil Jákobovi. Otec mu vyprávěl i o zápase u potoka Jabbok, kde se po zřeknutí se svých hříchů postavil jako přemožitel a dostal titul Božího knížete. . .

Společenstvím s Bohem skrze přírodu a studium velkých pravd, které otec odevzdal synovi jako svatý odkaz, nabyl Josef silné mysli a pevných zásad.“ (VYCH 45; Ed 52)

Náměty k přemýšlení

- 1. Popovídejte o svém vztahu k rodičům nebo dětem. Je něco, co jste se museli naučit a co by mohlo ostatním ve skupině pomoci mít lepší vztah ať už k rodičům nebo k dětem?**
- 2. Před jakým problémem, týkajícím se odevzdávání hodnot, stojí rodiče, jejichž manželství je v krizi, svobodný rodič nebo ti, kteří mají nevěřícího partnera? Máte nějakou možnost jim v této situaci nějak pomoci?**

Shrnutí

S odevzdáváním víry další generaci se setkáváme v celém Písmu. Pokud je víra rodičů v Boha a jeho slovo skutečně živá, projeví se v každé oblasti jejich života a děti jistě nezanechá bez odezvy.

MOUDRÉ RADY PRO RODINY

Biblické texty na tento týden: Př 5,3-14; 13,22; 14,26; 17,22; 23,13; 31,10-31; 1 K 7,3.4

Základní verš

„Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehej. Poznávej ho na všech svých cestách, on sám napřímí tvé stezky.“ (Př 3,5.6)

Hlavní myšlenka

Těm, kteří si nechají poradit, nabízí kniha Přísloví praktické a účinné rady pro manželství a rodinu.

Kniha Přísloví – to je soubor pokynů, básní, otázek a výroků plných životní moudrosti. Některé se týkají přímo vztahů v rodině, jiné můžeme aplikovat na domov. Kniha Přísloví je vlastně dopisem, ve kterém rodič odevzdává svému dítěti klíče k bohabojnému životu. Podobně jako rodiče píše dopis plný pokynů a rad své dceři nebo synovi, který odchází studovat na vysokou školu, zařizuje si samostatné bydlení nebo odchází pracovat mimo domov, i knihu Přísloví píše otec synovi: „Můj synu, poslouchej otcovo kárání a matčiným poučováním neopovrhuj.“ (Př 1,8) Pátá kniha Mojžíšova nabádá rodiče, aby se podělili o své přesvědčení s další generací. A právě to dělá kniha Přísloví. Ve slovech starostlivého otce slyšíme hlas nebeského Otce, který nás vyzývá, abychom se nechali poučit.

Cíl úkolu:

1. Vnímat knihu Přísloví jako soubor rad od někoho, kdo mě má rád.
2. Kniha Přísloví není návod, jak druhým znepřjemňovat život dobrými radami.
3. Všimnout si důležité životní zkušenosti a rad z oblasti sexuality, výchovy, ale i vtipných přirovnání.

MILOVAT TU PRAVOU ŽENU

„Proč bys blouznil, můj synu, po cizačce, proč bys v náručí cizinku svíral?“ Př 5,20

Jaké problémy a důsledky podle Př 5,3-14 přináší mimomanželský sexuální vztah?

Rozumný člověk si nechává (pokud není ženatý či vdaná) či chrání (pokud je v manželství) své nejhlubší city, lásku a sexuální intimitu pro manželství. Při náhodném sexuálním styku chybí skutečná oddanost, tyto vztahy mají velmi daleko k hluboce prožívané intimitě. Zneužívají se materiální, tělesné i citové prostředky. Mocné kouzlo zakázané lásky je vyvážené strašnými následky tohoto hříchu. A co je nejdůležitější – člověk se musí za své rozhodnutí zodpovídat Bohu.

Sexuální intimita, jeden z největších darů člověku, je výhradní výsadou manželství. (Mt 19,5; 1 K 7,3,4; Ž 13,4) V knize přísloví je jako symbol radosti a uspokojení manželské dvojice použit obraz občerstvujících a hojných vod, jejímž zdrojem by měla být jejich vzájemná láska. Autor ji dává do protikladu s plytváním, ke kterému dochází v důsledku nevěry. V Palestině je pramen vody velmi vzácný; plynout s vodou znamená omezit rodinu v tom, co je pro ni nezbytné. Srovnání „ženy mládí“ s prameny vod zdůrazňuje její jedinečnou hodnotu, naznačuje, že i když oběma léta přibývají, jejich věrnost a oddanost stále přetrvává. Manžel je stále očarován jejím šarmem. (Př 5,19)

V podmínkách našeho hříšného světa se stává, že sexuální tužby mohou svést někoho k tomu, že se odchýlí od záměru, který Bůh sexualitě určil. Bůh dal člověku rozum a možnost se rozhodnout. Pokud tato pokušení neovládeme nebo je podceníme, mohou nad člověkem zvítězit. Podřízení se Božím principům omezujícím sexualitu na manželství může zabránit vzniku nezákonných sexuálních vztahů. Rozhodnutí zůstat věrný Božímu záměru v sexuální oblasti je nejen velmi rozumné, ale přináší bohatou odměnu.

Co bys poradil příteli, který zápasí se sexuálním pokušením?

Přehled dne: Hříšně silná přitažlivost sexu
Podlehnutí jí při každé příležitosti znamená připravit se o příležitost podlehnutí pravé lásce
Biblická sexualita = příležitost zažít plnost pravé lásky

VÝZVA OTCŮM

„Trestej svého syna, připraví ti odpočinek, zpříjemní ti život.“ Př 29,17

Všimni se charakterových vlastností otců, které mohou mít na děti dlouhodobý vliv:

Př 13,22; 27,23.24 _____

Př 14,26 _____

Př 15,1.18; 16,32 _____

Př 15,27 _____

Př 29,17 _____

Povaha otce přímo ovlivňuje jeho děti, stejně jako dědictví, které jim odevzdává. Děti čekají od svého otce pomoc a jistotu, oddanou lásku, radu a dobrý příklad. Kniha Přísloví chválí otce, kteří jsou spolehlivými hospodáři a rozumnými manažery rodinných prostředků. Otcové musí dbát na to, aby upřednostnili rodinu před prací („kdo se žene za ziskem, rozvrací svůj dům“ – Př 15,27). Bohabojní otcové se snaží být trpěliví a ovládat své emoce. Berou ohled na to, že jejich děti jsou na nich závislé. Vychovávají svoje děti a trestají je, ale dávají si pozor, aby nezneužívali svojí autority. Oddaní otcové chtějí následovat Boha, nechat se ovládat jeho láskou a učením jeho slova, aby mohli vést kroky svých dětí správnou cestou.

To nejdůležitější, co může otec učinit pro své děti, je milovat jejich matku. Jeho věrnost a nepřetržitá láska k ní mají zjevný kladný vliv na duševní pohodu a blaho dětí až do dospělosti.

Klíčovými tématy knihy Přísloví jsou věrnost Bohu, oddanost manželství a rodině a čestnost v osobním a společenském životě. Úspěch v každé oblasti závisí na osobním rozhodnutí každého člověka. S lákadly hříchu – ať už je to sex, zahálka, bohatství nebo moc – se setkáváme na každém kroku, avšak moudrý manžel a otec hledá pomoc u Boha, aby se uměl vždy správně rozhodnout.

Jsou uvedené morální principy důležité jen pro otce, nebo platí pro každého? Jak tvé činy, ať už dobré nebo zlé, ovlivňují jiné, zvláště děti? V čem by sis měl dávat větší pozor?

Přehled dne: Profil dokonalého otce a manžela

Ideál muže pro motivaci a mé formování

Můj vliv je rozhodující pro formování mých dětí a mé manželky

KÁRAT S LÁSKOU

„Nepřipravuj chlapce o trest! Nezemře, když mu nabiješ holí.“ Př 23,13

Co říká kniha Přísloví o významu disciplíny a trestu u dětí? Př 10,17; 23,13.14; 29,1.15

Rodiče někdy trestají děti proto, aby je naučili, co je společensky nepřijatelné chování, trestají je za neposlušnost nebo tím vyjadřují svůj hněv. Kniha Přísloví dává trest do souvislosti s nadějí do budoucnosti. (Př 19,18) Posláním křesťanské výchovy, včetně trestů, je vést děti k Bohu.

Starostlivost o křehkou rostlinku. Pravidla a omezení v Kristově výchově nemáme považovat za trest ani za výraz autority, ale za nápravu s cílem zachránit nás. Božím plánem je, aby milující rodiče, kteří si uvědomují sílu hříchu, vedli kroky svých dětí ke Kristu. Starostliví rodiče trestají s láskou, ale jsou přitom důslední. S výchovou začínají co nejdřív, jsou jako zahradník, který s velkou starostlivostí pečuje o zasazenou rostlinku, dokud nezesílí a nedosáhne zralosti.

Jaké poselství pro rodiče nacházíme v Př 13,24; 23,13.14?

Jen několik veršů v Bibli se zmiňuje o holi ve spojení s trestáním dětí. V křesťanské literatuře o výchově je rozšířený názor, že rodiče by měli používat hůl, jako to dělá nebeský Pastýř, když vede své stádo. (Ž 23,4) Na jiném místě Písmo připomíná, že když chceme docílit u dětí změny, je nutné trpělivé vyučování, nepřetržité formování, dobrá komunikace a blízké vztahy. (Dt 11,18.19) Pokud má omezení nebo trest docílit vytouženého efektu a sloužit k nápravě a záchraně, dítě musí nevyhnutelně cítit, že ho rodiče milují. (Př 13,24)

Pokud disciplinární opatření nepřinesla očekávaný výsledek, protože byla příliš krutá nebo špatně pochopená, jakým způsobem si mohou rodiče dát s dětmi věci opět do pořádku?

Přehled dne: Pravidla, omezení a disciplína nejsou totéž, co trest
Hůl ve výchově – účinné řešení pro výjimečnou situaci

ŽIJE SE LÉPE NA STŘEŠE?

„Oblaka s větrem, ale bez deště, to je muž, který klame slibováním darů.“ Př 25,14

Jaká vtipná přirovnání používá kniha Přísloví na některé „dráždivé“ situace rodinného života? Jaký to má účinek? Př 21,9.19; 27,15.16

Mnoho přísloví mluví o tom, jak se chováme k sobě navzájem v blízkých vztazích. Tato přísloví se dotýkají jádra problému jen zlehka a přitom vtipně, jako například přísloví o necitlivém příteli, který „zpívá písni srdci sklíčenému“ (25,20.16), nebo o pošetilci, který „velmi hlasitě žehná“ těm, co ještě spí (27,14.22).

Radostné srdce pomáhá. Mít smysl pro humor je pro rodinný život nedocenitelným přínosem. Humor promazává mechanismus našeho života, snižuje napětí a stresy. (Př 17,22) Kniha Přísloví používá v jednotlivých příslovích své vlastní léky a dovoluje nám zasmát se nad jednáním, které člověka dráždí a zlobí. Jestliže se umíme zasmát v situaci, když si z nás někdo vystřelí, lehčeji pak dokážeme mluvit o chování nebo zvycích, které nás dráždí či provokují. Na druhé straně, humor bychom neměli používat k tomu, abychom minimalizovali nebo se vyhnuli problémům, které si vyžadují vážnou pozornost.

Zvýšená tělesná teplota může být příznakem chronické infekce. Hádky, výčitky a stížnosti mohou být signálem, že jeden nebo vícero členů rodiny v sobě potlačují hněv, který možná souvisí s problémy v komunikaci anebo vzájemné důvěře. Partner, který si stěžuje, se snaží vynahradiť si pocitovanou sílu, nadvládu a neochotu komunikovat s tím druhým. Když se infekce vyléčí, příznaky zmizí. Lepším řešením, než se vyhýbat problému nebo jeden druhému, je stavět na lásce k Bohu a oddanosti jeden druhému, vyjádřit své potřeby a pocity, zjistit příčinu svého hněvu a odstranit ji.

Proč je smích pro domov tak důležitý? Jak jej použít pro dobrou věc? Jak se může zvrhnout a sloužit zlému?

Přehled dne: Vtipnější vyhrává v knize Přísloví
Vtipná poznámka v pravé chvíli zmůže víc než tisíc vážných slov

SKUTEČNĚ BOHATÁ MANŽELKA

„Ženu statečnou kdo nalezne? ... Srdce jejího muže na ni spoléhá ... Prokazuje mu jen dobro ... po celý svůj život.“ Př 31,10-12

Kniha Přísloví končí chválou manželky šlechetného charakteru. Vypiš povahové rysy a vlastnosti, které jsou tu opěvované. Př 31,10-31

Popsaná žena je výjimečná – a taková je i poezie v této kapitole. Každý verš, počínaje veršem 10, začíná jedním z 22 písmen hebrejské abecedy. Z tohoto projevu úcty výborné manželce má člověk dojem, že ani celá abeceda nestačí k tomu, aby jí mohla být vyjádřena náležitá chvála!

Tady, na konci knihy, jsou do portrétu jediné ideální ženy skloubeny různé schopnosti a zručnosti: zhotovuje oděv, kupuje pozemek, pěstuje ovoce a zeleninu, stará se o domov a finance. Její rodina je dobře zaopatřená. Milují ji a chválí. Nepředpokládáme, že by měla být každá žena takto mnohostranně nadaná a šikovná. Výčtem těchto schopností a vlastností nám chce kniha Přísloví ukázat, co je to nejdůležitější u žen, ale i u mužů – důvěryhodnost, soucit, spolehlivost, věrnost, laskavost a píle. Tajemstvím takového života je, že se tato žena „bojí Hospodina“.

Verš Př 31,10 prohlubuje naše chápání bohatství. Slovo „statečná“ je v Ž 62,11 přeloženo jako „jmění“, v Joz 1,14 jsou stejným slovem Jozuovi muži nazváni „udatní“, Bóaz tímto slovem chválí Rút, když ji nazývá „znamenitá“ (Rút 3,11). Skutečným bohatstvím je dobrý charakter, čestnost a bázeň před Hospodinem. To nekonečně převyšuje hodnotu, kterou v sobě skrývají drahokamy.

Které statečné a chrabré ženy měly vliv na tvůj život? O které vlastnosti a schopnosti zbožných žen bys rozšířil tento seznam?

Přehled dne: Profil dokonalé matky a manželky
Ideál ženy pro motivaci a mé formování
Můj vliv je rozhodující pro formování mých dětí a mého manžela

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize *Výchova* si přečti kapitolu *Výchova k práci a zručnosti* (VYCH 173-182; ED 214-222); v knize *Šťastný domov* kapitolu *Vzájemné závazky* (23.24; AH 121-128).

Mít srdce v nebi. „Ze všeho nejvíc by si křesťané měli dávat pozor na srdce. Měli by se snažit o to, aby si oblíbili chvíle strávené s Bohem a aby posilňovali ducha zbožnosti. Zdá se, že mnozí nemají zájem věnovat čas rozjímání, studiu Písma a modlitbě, jako kdyby takto strávený čas považovali za ztracený. Přála bych si, abyste se všichni podívali na tyto věci ve světle, které vám Bůh dal, protože tak dáte nebeské království ve svém životě na první místo. Když budete mít své srdce v nebi, posilní se všechno dobré, co je ve vás, a získáte nový elán do vašich povinností. Když budeme přemýšlet o nebeských věcech, naše snahy dostanou novou jiskru a vážnost. (EGW v 3BC 1157)

Náměty k přemýšlení

- 1. Mnozí křesťané zjišťují, že setkávání v malých skupinkách jim pomáhá chránit se před pokušením. Jakým způsobem se posilujete v modlitbách, studiu Písma a spoléhání se na Ducha svatého?**
- 2. Diskutujte o poslední otázce v části na středu, a také o důsledcích vašich rozdílných odpovědí.**
- 3. Které vlastnosti vyvyšuje u žen současná kultura? Jsou v souladu nebo protikladu k Př 31 kapitole?**

Shrnutí

Kniha *Přísloví* nám odevzdává souhrn moudrostí mnoha generací bohabojných mužů a žen, kteří si cenili věrnosti Bohu a svobodné vůle člověka. Obrací se na budoucí generace a vyzývá je ctít Boha a moudře se rozhodovat, protože to posilní jejich manželství a rodinný život.

KRÁLOVSKÁ PÍSEŇ LÁSKY

Biblický text na tento týden: Píseň písní

Základní verš

„Polož si mě na srdce jako pečeť, jako pečeť na své rámě. Vždyť silná jako smrt je láska, neúprosná jako hrob žárlivost lásky.“ (Pís 8,6)

Hlavní myšlenka

Píseň písní zcela bez zábran hovoří o kráse manželské sexuální lásky.

Píseň písní citlivě popisuje půvab, kouzlo, milostnou touhu a rozkoš, jež v sobě skrývá sexualita. V dnešní době, kdy společnost odmítá manželství a znehodnocuje lásku, smíme být vděční za rady, pohledy a myšlenky, které nacházíme v této části Bible.

Píseň písní je pozváním vstoupit do soukromí manželské dvojice. Tito manželé se necítí nepatříčně či trapně, když mají hovořit o svém intimním životě. Přirozeně vyjadřují překrásnými obrazy a symboly radost a potěšení ze vzájemné lásky. Otevřenost Písně písní vychází z biblického názoru, že sexualita je neoddělitelnou součástí života, neboť je úzce spjatá s životem samým. Pokud chtějí mít Ježíšovi následovníci z citlivé, a přece důležité sexuality radost, mohou se spoléhat na vedení Ducha svatého, protože Ježíšovo vykoupení zahrnuje celou bytost.

Cíl úkolu:

1. Otevřeně hovořit o sexualitě v Bibli.
2. Otevřeně hovořit o sexualitě obecně.
3. Otevřeně se postavit k vlastním sexuálním pokušením.

NEDĚLITELNÝ ŽIVOT

„Jak krásná, jak líbezná jsi, lásko, při hrách milostných!“ Pís 7,7

**Jak bys na základě uvedených veršů vyjádřil biblický názor na lidské tělo?
Ž 63,2; 84,3**

Některá náboženství věří v dualismus, filozofii, která považuje lidské tělo za přítěž pro život ducha. Podle Písma je však lidské tělo, včetně jeho sexuality, neoddělitelnou součástí celé bytosti. Život – to je tělo a duch. (Gn 2,7) Žalmista uctívá Boha celou svojí bytostí. (Ž 63,2; 84,3) Posvěcený má být celý člověk, oddělený pro Boží svatý záměr.

Tento pozitivní názor na lidské tělo se v kontextu sexuálních vztahů odráží i v Písni písní. Jak odhalují tento postoj uvedené verše? Pís 1,2.13; 2,6; 5,10-16; 7,1-9

Tyto verše vyjadřují obdiv nad krásou lidského těla. Tělesný aspekt manželské lásky není důvodem k rozpakům. Emoce jsou zde vyjádřeny zcela otevřeně.

Víc hovořit o sexualitě. Hovořit o sexu je v mnohých kulturách nepatřičné. Manželé si proto neumí popovídat o svém intimním životě. V důsledku toho se také zanedbává sexuální výchova v křesťanském domově, kde se mohou pravé hodnoty spojit se správnými informacemi. Otevřenost Bible v oblasti sexuality je pro Boží lid výzvou víc o tomto tématu hovořit, abychom k němu přistupovali důstojně a s úctou, jaká jí jako významnému daru od Stvořitele náleží.

Jak se můžeme chránit před kulturními a morálními vlivy, které buď sexualitu ponižují na zvířecí pud, nebo z ní dělají něco, za co je třeba se stydět a o čem se nesmí hovořit? Jak nám Bible ukazuje, že oba extrémů jsou špatné?

Přehled dne: Bible nezná dualitu – hříšné tělo a čistá duše
Tělo není hříšné. Bible opěvuje krásu lidského těla
Sex není hříšný, pokud je součástí legitimního vztahu

LÁSKY V PÍSNĚ O LÁSCE

„Lásku neuhásí ani velké vody a řeky ji nezaplaví. Kdyby za lásku chtěl někdo dávat všechno jmění svého domu, sklídl by jen pohrdání.“ Pís 8,7

Popiš různé podoby lásky představené v Písni písní. Pís 1,2.13; 2,10-13.16; 3,11; 4,1-7; 5,16; 6,6; 7,1-9; 8,6.7

Přátelská láska. Píseň písní ukazuje, jak se k sobě chovají dva dobří přátelé – otevřeně spolu hovoří a zajímají se jeden o druhého. V Písni písní se tito přátelé stávají manžely. Manželka vyhláší: „...takový je můj přítel“ (5,16). Slovo přítel vyjadřuje společenství a přátelství bez náznaků sexuálního partnerství. Šťastný je manžel či manželka, pro něhož je manželský partner zároveň vzácným přítelem.

V celé písni se setkáváme s intimními lichotkami a milostnými projevy, které vyjadřují silnou přitažlivost, tělesnou a citovou rozkoš a vzájemné potěšení z blízkosti toho druhého. Přirozené důvěrnosti romantické lásky jsou darem od Stvořitele, který manželům pomáhá vytvořit si úzké vzájemné pouto. Pokud manželé dovolí, aby Boží láska působila v jejich srdcích, jejich lidská láska se zjemní, pročistí, zdokonalí a zušlechťí. (AH 99)

Tyto verše také vyjadřují nejvznešenější myšlenky o lásce. Pravá láska není lidskému srdci přirozená; je to dar Ducha svatého. (Ř 5,5) Tato láska spojuje manžela a manželku do jednoho trvalého svazku. Je to právě tato věrná a oddaná láska, která je tak zoufale potřebná i ve vztahu mezi rodičem a dítětem, aby se v mladém člověku mohl vybudovat pevný pocit důvěry. Je to ta láska, která spojuje věřící do jediného těla Kristova. Píseň písní nás vyzývá, aby se takováto láska stala aktivní silou v našich vztazích.

Jak tento druh věrného vztahu odráží vztah, který můžeme mít s Bohem? Které podobné rysy zde nacházíme (např. trávit spolu čas, vzájemné odevzdání aj.)?

Přehled dne: Sedm druhů lásky

- láska přátelská, láska romantická, láska manželská, láska rodičovská
- láska obětavá, láska pravá, láska Boží

LÁSKYPLNÉ POZNÁNÍ

„Kdo však miluje Boha, je od něho poznán.“ 1 K 8,3

V Písni písní mnozí spatřují myšlenku „návratu do ráje“. I když tímto párem není Adam a Eva, Píseň v nás probouzí myšlenky na první zahradu. Boží záměr, že se stanou „jedním tělem“ (Gn 2,24.25), je vykreslen pomocí jemných přirovnání a symbolů.

Jakým způsobem představuje Píseň písní vzájemné odevzdání v intimním životě manželského páru? Pís 4,7-5,1 Jakou podobnou myšlenku vyjadřuje Pavel v 1 K 7,3-5?

Šalomoun ji vyzývá: „...nevěsto má ... se mnou půjdeš“ (4,8). Jeho snoubenka mu odpovídá. Nejprve ona zve jej: „Ať přijde do své zahrady můj milý“ (v. 16). A Šalomoun odpovídá. (5,1) Tak nás Písmo učí, že v intimních záležitostech nemá místo nějaké násilí či manipulace. Do vztahu vstupují oba partneři dobrovolně a s láskou. Moje je jeho zahrada.

Jména Šalomoun a Šulamítka jsou odvozeny z hebrejského šalom, což znamená pokoj, úplnost, celistvost. Jejich náklonnost a obdiv jsou oboustranné. (4,1-5; 5,10-16) Vyváženost jejich vztahu je zřejmá i z básnické formy – ze způsobu spojení řádků a veršů. Slova „můj milý je můj a já jsem jeho“ (2,16) jsou ozvěnou zvolání z Edenu: „Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla!“ (Gn 2,23).

Jak obohacuje vyjádření manželského spojení výrazem „poznat“ naše chápání osobního vztahu s Bohem? J 17,3; 1 K 8,3

Bible používá výraz „poznat“ pro intimní styk muže a ženy. V tomto láskyplném poznání nabízí partner partnerovi nejtajnější skryté hloubky své bytosti. Nejen dvě těla, ale také dvě srdce se spojují do jediného těla. Slovo poznat také popisuje vztah mezi člověkem a Bohem. V tomto jedinečném a něžném poznání, s důrazem na společenství, oddanost a hloubku nejvznešenějšího a nejsvětějšího tajemství, vidí někteří vykladači symbol pro spojení Krista a církve.

Přehled dne: Píseň písní – ozvěna ráje
Šalom – základ jmen obou milenců
Bible prohlubuje význam slova „poznat“ o rozměr intimity

PRAVÝ ČAS NA PROJEVY LÁSKY

„Zapřísahám vás, jeruzalémské dcery, při gazelách a při polních laních: nebudte a nezburcujte lásku, dokud nebude chtít sama.“ Pís 2,7

Prostuduj si níže uvedené verše a poznámky. Napiš své postřehy. Jak tyto verše potvrzují biblické učení, že sexuální intimita patří do manželství? Por. Gn 39,7-9; Př 5.

Je hradbou nebo dveřmi? (Pís 8,8-10) Už v jejím dětství bratři Šulamítka uvažovali, zda se jejich sestra otevře jiným jako „dveře“ anebo bude chránit svoji čistotu jako „hradba“. Před vstupem do manželství i během něj se Šulamítka rozhodla být hradbou a patřit jen svému manželovi. Díky tomuto rozhodnutí se stala „tou, která nalézá pokoj“ (v. 10). Pokoj (šalom) je slovní hříčkou obsažen v jejím i jeho jménu a znamená celistvost, úplnost.

Uzavřená zahrada. (Pís 4,8.12-16; 5,1) Žena je v této písni představena jako svěží zahrada plná vůní. Když nastala svatební noc, její manžel ji ujistil, že je „zahradou uzavřenou, zapečetěným pramenem“ (4,12). „Obraz zahrady za hradbami a s uzavřenou bránou naznačuje, že je to oblast nedosažitelná, přístupná jen pro ty, kterým právem patří . . . Výrazy „zapečetěný pramen“ a „uzavřená zahrada“ popisují panenství. Tato dvojice, i když se přiblížila k dovršení jejich lásky, této úrovně intimity ještě nedosáhla.“ (G. Lloyd Carr)

Střežit si lásku. V souvislosti se sdílením tělesné intimity se svým manželem nevěsta poetickým způsobem varuje „jeruzalémské dcery“ (Pís 3,5; 8,4), aby se nepokoušely o vzplanutí lásky dřív, než nastane ta správná chvíle. Tyto verše se přidávají k mnoha jiným, které vyzývají mladé i staré, aby se chránili před předmanželskou a mimomanželskou sexuální intimitou.

Jaké praktické kroky mohou učinit ti, kteří jsou svobodní, i ti, kteří jsou již v manželství, aby si uchránili intimní sexuální projev lásky pro manželství?

Přehled dne: Šulamítka – žena jako hradba
Nechat si sex do manželství je pro sex to nejlepší

OCHRANA STVOŘITELOVA DARU

„Kdyby muž spal s mužem jako s ženou, oba se dopustili ohavnosti; musejí zemřít, jejich krev padni na ně.“ Lv 20,13

Stvoření člověka jako muže a ženy mělo zvláštní záměr. (Gn 1,26-28). I když muž i žena nesou obraz Stvořitele, spojení opačných pohlaví v jedno tělo mimořádným způsobem odráží jednotu Trojice. Spojením muže a ženy také vzniká nový život, originální odraz Božího obrazu.

Jaký postoj zaujímá Písmo k sexuálním praktikám, které nejsou v souladu se Stvořitelovým plánem? Ř 1,24-27; 1 K 6,9-20

Písmo odsuzuje všechno, co mění nebo ničí Boží obraz v člověku. Pokud Bůh vyhlásil některé sexuální praktiky za nepřijatelné, chtěl tím svůj lid vést k poznání pravého smyslu sexuality. Pokud se zkušenost člověka staví proti Božím zásadám, člověk je usvědčen z hříchu.

Co radí Písmo křesťanům ohledně sexuality a dalších věcí, které byly poskvrněny prostředím padlého světa? 1 K 6,15-20; 1 Te 5,23.24

Křesťané uznávají Boží vládu nad svými těly a sexualitou, proto je používají v souladu s jeho záměrem.

Podřídít sexualitu Bohu. Bůh odpouští všem, kteří litují svých hříchů. (1 J 1,9) Evangelium umožňuje i těm, kteří kdysi jednali promiskuitně či se dopouštěli hříšných sexuálních aktivit, aby se stali součástí společenství věřících. Protože hřích ve velké míře poznamenal sexualitu člověka, někteří možná ani neokusí v této oblasti plnou obnovu. Možná se proto raději rozhodnou pro život v celibátu, než by měli navázat sexuální vztah, který Boží slovo zakazuje.

Jaký vztah bychom měli jako církve zaujmout například k homosexuálům? Jak by měl jejich vlastní postoj k jejich sexuální orientaci ovlivnit naši reakci?

Přehled dne: Křesťan-homosexuál má jen jednu správnou možnost – celibát
Křesťan-homosexuál není sám, je milován Bohem a křesťanským společenstvím
Křesťan-homosexuál nepotřebuje soucit a dobré rady, ale pochopení a podporu

DOPORUČENÉ STUDIUM

Pravá láska. „Pravá láska je cenná a svatá věc. Liší se zcela od lásky, kterou vyvolal náhlý popud a která opět náhle skončí, musí-li projít větší zkouškou. Vykonáním povinností v rodičovském domě se mladí nejlépe připraví k založení vlastních domovů. Nechtě se proto cvičit v sebezapírání, nechtě si vštípí laskavost, zdvořilost a křesťanskou lásku. Tak si zachovají lásku ve svých srdcích. Ten, kdo je vychován v takové rodině a stane v čele své vlastní domácnosti, bude už vědět, jak ochránit štěstí té, kterou si vybral za družku života. Manželství pak nebude znamenat konec milování, nýbrž bude jeho začátkem.“ (PP 123; PP 176)

Náměty k přemýšlení

- 1. Proč je důležité, aby byla sexuální výchova spojená s křesťanským poselstvím? Jak mohou rodiče a ti, kteří pracují s mládeží, co nejlépe splnit svoji povinnost a obeznámit mládež s pravdou v této oblasti?**
- 2. Svobodné matky, AIDS, rozvrácené rodiny... to je nekonečný seznam důsledků hříšných sexuálních vztahů. Jak můžeme pomoci těm, kteří trpí následkem špatných rozhodnutí?**

Shrnutí

Píseň písní je bohatá na ponaučení pro blízký vztah mezi přáteli a zvláště manžely. Láska královské dvojice se v této písni dovršuje a manželský pár přechází k hlubší úrovni vzájemného poznání. Pro každého z nás je to výzva k intimnějšímu vztahu s Bohem.

KLÍČE K JEDNOTĚ RODINY

**Biblické texty na tento týden: Gn 33,12-14; Rt 1,16-18;
J 17,21-26; Ga 3,28; Ef 2,11-22; 5,21-6,9**

Základní verš

„Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.“ (J 17,21)

Hlavní myšlenka

Bible vyvyšuje Ježíše Krista jako významný středobod: Kristus visící na kříži spojuje všechny narušené vztahy.

Život v Boží rodině by nám měl pomoci k vzájemnému sblížení i doma, protože v obou případech fungují stejné principy – principy lásky, pokory, obětavosti a zájmu o ostatní.

Nic z toho se však neděje automaticky. Naopak, každý z nás musí neustále zápat s hříšnými a sobeckými sklony naší padlé přirozenosti.

I když v Ježíši na kříži bylo celé lidstvo smířené s Bohem i navzájem mezi sebou (Ef 2,13-16; Ko 1,21-23), v běžném životě si musíme neustále přivlastňovat Kristovu milost. Jen ta může učinit tuto jednotu každodenní zkušeností každého, kdo o ni usiluje. Boží milost nám pomáhá tuto jednotu získat, i když rozhodnout se žít tak, jak si to přeje Pán, se musíme sami.

Cíl úkolu:

1. Přemýšlet o Kristu jako o tom, kdo má moc napravit narušené vztahy.
2. Uvést několik příkladů (z Bible, ze života, z vlastní zkušenosti), kdy díky Kristu došlo k usmíření a nápravě vztahů.
3. Vyjmenovat konkrétní důvody, které nám brání rozhodnout se v reálném životě pro lásku, pro pokoru, pro obětavost a zájem o druhé, a dosáhnout nápravy narušených vztahů ve sboru nebo v rodině.

KRISTUS JAKO STŘEDOBOD

„Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš.“
1 Tm 2,5

Jakou ilustraci Pavel používá, když popisuje novou jednotu mezi lidmi v Kristu? Jakým způsobem Pavel „dvojí spojil v jedno“? Ef 2,11-22; viz též Ga 3,28

Ježíšův kříž odstraňuje překážky, které lidi rozdělují. V židovském chrámě byly zdi, které oddělovaly muže od žen a Židy od pohanů. K popisu jednoty mezi Židy a pohany v Kristu používá Pavel stejné výrazy, jaké použil při jiných rozděleních mezi národy, skupinami lidí, společenskými vrstvami a pohlavími. „...aby z těch dvou, z žida i pohana, stvořil (Kristus) nového člověka, a tak nastolil mír.“ (Ef 2,15) Tato úžasná zpráva pomáhá partnerům v manželství okusit jednotu jednoho těla. Vírou v Krista a tuto jednotu se také mohou napravit dlouho narušené vztahy mezi rodinami.

Můžeme citovat biblické texty o jednotě v Kristu, ale něco zcela jiného je tuto jednotu prožívat. Pokud prožíváme zaslíbenou jednotu a soulad, jaké praktické změny to přináší do našeho života?

„Nakreslete velký kruh, do jehož středu vede mnoho čar. Čím více se čáry blíží ke středu, tím blíže jsou jedna k druhé ... Čím blíže přicházíme ke Kristu, tím blíže budeme jeden k druhému.“ (AH 179)

„Mezi otcem a synem, manželem a manželkou ... stojí Kristus, Prostředník, ať už si to uvědomují nebo ne. Sami nedokážeme navázat kontakt s vnějším světem, jen skrze něj, skrze jeho slovo a prostřednictvím toho, že jej následujeme.“ (Dietrich Bonhoeffer)

Jak je tvoje rodina či sborová rodina blízko ke středu kruhu? Co se musí stát, aby byly vztahy takové, jaké mají být?

Přehled dne: Ježíš je jako léčivý balzám na narušené vztahy v rodině
Jednota manželů je dosažitelná skutečnost, nejen nebeský ideál
Kristus je prostředník mezi námi

STÁT SE JEDNO V JEHO LÁSCE

„Nechť Pán dá bohatě růst vaší vzájemné lásce i lásce ke všem, tak jako i my vás milujeme.“ 1 Te 3,12

Ježíš se modlil ke svému Otci, aby jeho následovníci „byli jedno, jako my jsme jedno“ (J 17,22). Vysvětli Ježíšova slova a soustřeď se zvláště na úlohu lásky, která je potřebná k dosažení této jednoty.

V této modlitbě Ježíš myslel na jednotu mezi svými následovníky. Jejím základem je žít láskou agapé. Agapé se v této modlitbě i na jiných místech Nového zákona používá k popisu Boží lásky. Tato láska je samotnou podstatou Boha a podle ní se rozpoznávají Ježíšovi následovníci. Boží láska však není hříšnému lidskému srdci přirozená. Do života člověka přichází tehdy, když Ježíš prostřednictvím svého Ducha přebývá v křesťanu.

„To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás.“ (J 15,12) Učedník Jan, který tato Ježíšova slova zaznamenal, kdysi vůbec nebyl laskavý: byl pyšný, mocichtivý, kritický a velmi prchlivý. (Mk 3,17; L 9,54.55) Později v životě vzpomínal, jak ho Ježíš i přes tyto vlastnosti miloval. Ježíšova láska postupně změnila Jana a uschopnila jej milovat ostatní. „My milujeme, protože Bůh napřed miloval nás“ (1 J 4,19), napsal Jan, a „jestliže Bůh nás tak miloval, i my se máme navzájem milovat“ (v. 11).

Přečti si 1 K 13,4-8 a slovo láska nahraď svým jménem. Odpovídá to skutečnosti? Popros Ježíše, aby tě prostřednictvím svého Ducha těmito vlastnostmi obdaroval. K jakým změnám tě bude Duch nabádat, abys dosáhl tohoto křesťanského ideálu?

Přehled dne: Bůh je agapé

Ježíš nás miluje i přes to, jací jsme – to je agapé

Křesťan je agapé, když miluje svého bližního i přes to, jaký je

SOBECTVÍ – NIČITEL RODINY

„Kdybychom pýchu a sobectví nechali stranou, během pěti minut bychom vyřešili většinu všech problémů.“ EW 119

Jsme lidé a naše přirozenost je nakažená hříchem. Asi nejlepším příkladem této zkaženosti je síla našeho sobectví. Zdá se, že se sobečtí už narodíme. Vidíme jej u malých dětí, kteří všechno chtějí pro sebe. A když se z nás stanou dospělí lidé, projeví se tato vlastnost často mnohem horším způsobem, zvláště doma.

Ježíš přišel, aby to změnil. V Písmu máme zaslíbení, že díky jeho sebeobětavému životu, vedoucímu až k smrti, nemusíme být ovládnáni touto destruktivní charakterovou vlastností. Celý Kristův život je dokonalým příkladem toho, co znamená žít nesobecky. Pokud nezačneme žít tak, jako žil Kristus (1 J 2,6), nadále nás bude přemáhat touha žít jen pro sebe.

Jak popisují uvedené verše život poznamenaný sobectvím?

Fp 2,3-5 _____

1 J 3,16-18 _____

Jak napsala Ellen Whiteová, kdybychom pýchu a sobectví odložili stranou, mnohé problémy by se velmi rychle vyřešily, možná dřív, než by vůbec vznikly. Všichni členové rodiny, zvláště rodiče, se musí pod křížem, největším příkladem nesobeckosti v celém vesmíru, zbavit tohoto hříchu, i kdyby to vyžadovalo neustále se vracet k tomuto kříži a poklekat ve víře, slzách a pokoře k modlitbám.

Co je účinnější, zápasit se svým sobectvím, anebo bojovat dobrý boj víry?

Přehled dne: Sobectví – základní výbava každého člověka
Sobectví – základní problém každého člověka
Sobectví zmizí jedině pod křížem, na kolenou

PODŘÍZENOST

„V poddanosti Kristu se podřizujte jedni druhým.“ Ef 5,21

Jakou radu dává Pavel o pokoře a službě ve vztazích? Ef 5,21 Jak tento postoj přispívá k jednotě církve? Proč je tato rada tak důležitá i doma? Ef 5,22-6,9

Slovo „poddát se“ „podřizovat“ (Ef 5,21) znamená pokořit se a ponížít před jiným člověkem na základě dobrovolného rozhodnutí. Tento zvláštní princip vidíme u Ježíše (Mt 20,26-28; J 13,4,5; Fp 2,5-8) a je charakteristický pro všechny, kteří jsou naplněni jeho Duchem. (Ef 5,18) „Poddanost Kristu“, to je to, co uschopňuje lidi podřídít se ostatním (v. 21). Oboustranná obětavost byla – a stále je – revoluční myšlenkou křesťanského učení. Výsledkem takového přístupu je, že všichni bez výjimky jsou jedno v Kristu.

Princip, který platí v rodině. Místo, kde si můžeme křesťanskou podřízenost ověřit, je domov. Pokud tento princip funguje v rodině, způsobí dramatickou změnu i v církvi. Pavel hned po vysvětlení tohoto principu přechází k jeho uplatnění v rodinách.

Oddíl Ef 5,22-6,9 se týká třech typů vztahů – šlo o vztahy nejběžnější, a přece nevyvážené a nerovné. Pavlovým záměrem nebylo posílit existující společenský pořádek, ale ukázat, jak působí víra v Krista, jak je to radikálně jiné, když se věřící dobrovolně podřídí jedni druhým.

Proč Pavel promlouvá vždy nejprve k těm v jeho kultuře společensky slabším, ženám, dětem, otrokům? Do tabulky napiš, komu se každá skupina má podřídít.

Ef 5,22	Ef 6,1	Ef 6,5

K těm, co mají ve společnosti větší moc – manželům, rodičům, pánům – je promlouváno vždy jako k druhým. Každý dostává příkaz pro jejich kulturu zcela neobvyklý. Věřící prvního století musely tyto příkazy velice překvapit. Pavlovy rady jsou orientovány na kříž; to je jediná cesta, díky které lze ve vztazích prožívat skutečnou jednotu.

Přehled dne: Podřízenost – základní výbava Ježíšovy osobnosti
 Podřízenost – základní způsob, jak dosáhnout jednoty
 Když se podřídí silnější slabším v církvi, dramaticky to změní celou společnost

ŽÍT V LÁSCE, KTEROU JSME SI SLÍBILI

„Co mám s tebou dělat, Efrajime? Co mám s tebou dělat, Judo? Vaše zbožnost je jak jitrní obláček, jako rosa, která hned po ránu zmizí.“ Oz 6,4

Základem jednoty a soudržnosti rodiny je věrnost a oddanost jejích členů, počínajíc věrností manželů, zájmem a starostlivostí jeden o druhého. Žel už v biblických dějinách se setkáváme s tím, že se sliby porušily, důvěra byla zklamána a věrnost chyběla tam, kde měla být. V Písmu však nacházíme i dojmavé příběhy obyčejných lidí, kteří s Boží pomocí zůstali věrní svým přátelům a rodinám a své sliby dodrželi.

Přečti si záznamy o uvedených rodinách a úrovni jejich oddanosti. Jakým způsobem mohla být v některých rodinách posílena vzájemná soudržnost? Jakým povzbuzujícím příkladem jsou pro nás naopak jiné rodiny?

Vztah rodič – dítě (Gn 33,12-14; Ex 2,1-10)

Vztahy mezi sourozenci (Gn 37,17-28)

Vztahy v rodině (Rt 1,16-18; 2,11.12.20; 3,9-13; 4,10.13)

Vztahy mezi manžely (Oz 1,2.3.6.8; 3,1-3)

Když se rozhodneme pro život s druhým člověkem – tj. oženit se či vdát, mít vlastní dítě nebo si dítě adoptovat – musíme být ochotní vzdát se sebe, vzdát se vlády nad důležitou oblastí našeho života. Zákony mohou zabránit negativnímu jednání; pokud však chceme, aby se vztahy v rodině prohlubovaly, musíme jim dát lásku.

Co pro tebe osobně znamená Ježíšovo zaslíbení o věrnosti? Ž 13,5 Jak by se to mělo odrazit na tvém vztahu k Bohu, manželovi (manželce), dětem a spoluvěřícím?

Přehled dne: Čtyři biblické příklady o vztazích lásky
Milovat znamená vzdát se sebe samého
Vzdát se sebe samého znamená najít sama sebe a prožívat vztahy lásky a důvěry

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Šťastný domov si přečti kapitolu Posvátný kruh (str. 39.40)

Jednota – prvořadý úkol. „Nejdůležitějším úkolem křesťanů je sjednotit se v rodině . . . Čím víc jsou členové rodiny sjednoceni doma, tím lepší a povznášející bude vliv, který otec, matka, synové a dcery šíří mimo domov.“ (AH 37)

Tajemství jednoty v rodině. „Příčinou rozdělení a neshod v rodině a v církvi je odloučení od Krista. Čím blíže jsme Kristu, tím blíže jsme sobě navzájem. Tajemství skutečné jednoty v církvi a v rodině nespočívá v diplomacii, řízení, nadlidském úsilí zdolat všechny těžkosti – i když i to je potřebné – ale ve spojení s Kristem.“ (AH 179)

Náměty k přemýšlení

- 1. Které síly ve společnosti negativně působí na jednotu rodiny? Jaké praktické řešení můžeš navrhnout rodině, která s těmito vlivy zápasí?**
- 2. Je ve vašem sboru rodina, které hrozí rozpadnutí? Jak byste v tomto kritickém období mohli jako třída pomoci každému jejímu členovi?**
- 3. Diskutujte o otázce podřízenosti. Jak tomu máme z křesťanského pohledu rozumět? Jak může být tento princip zneužitý?**

Shrnutí

Bible vyvyšuje Ježíše Krista jako významný středobod. Svojí smrtí na kříži Ježíš sbližuje lidi a obnovuje narušené vztahy. Svojí láskou se snaží získat přízeň hříšníků a smířit je navzájem, v důsledku čehož vzniká příjemné a dobrosrdečné společenství, které ohromuje svět a oslavuje Boha.

DOMOV – MÍSTO POKOJE A UZDRAVENÍ NARUŠENÝCH VZTAHŮ

Biblické texty na tento týden: Ž 37,8; Mt 5,22; Ko 3,12-15

Základní verš

„Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí!“ (J 14,27)

Hlavní myšlenka

V Bibli nacházíme principy, jejichž zachování nám pomůže omezit počet rodinných konfliktů a nedorozumění na minimum.

Děti se na jednom školním dvoře rozhodly vyzkoušet nové houpačky pro dva. Aby se jim dobře houpalo, musely se vyvážit. Buď našly někoho, kdo byl stejně těžký, anebo si ten těžší sedl blíže ke středu a lehčí na druhé straně naopak dále dozadu. Když se podařilo houpačku dobře vyvážit, děti měly z houpání velikou radost. Ze školního dvora se ozýval radostný smích – až do chvíle, kdy několik nezbedníků dostalo nepěkný nápad. Zdálo se jim zábavné přisednout na jednu stranu houpačky a svou vahou a rychlostí dopadu nadhazovat menší bezmocná děvčata na houpačce do vzduchu. Nepřestali, dokud děvčátka nezačala strachy křičet. Ostatní děti se začaly věšet na jednu či druhou stranu ve snaze převážit ty druhé. Zanedlouho se houpačky, které měly sloužit dětem pro radost a zábavu, staly místem křiku a hádek. Nikdo se nechtěl s nikým houpat.

Rodinný život se nejednou podobá houpání na houpačce. Život je mnohem příjemnější, pokud se lidé navzájem respektují a zajímají se jeden o druhého. Žel, když někdo zneužívá své postavení nebo pozici v rodině k tomu, aby vládl, kontroloval ostatní nebo s nimi hrubě zacházel, členy rodiny to bolí. V toto úkolu budeme hovořit o tom, jak ve vztazích vznikají problémy a jak Bůh, prostřednictvím svého slova, pomáhá svým dětem proniknout k jádru problému a přinést uzdravení.

Cíl úkolu:

1. Uvědomit si, že hněv patří k životu, protože jej do nás vložil Stvořitel, a nemít proto kvůli svým pocitům hněvu výčitky svědomí.
2. Nezavírat oči před násilím v rodinách a snažit se jejím členům prakticky pomoci.

I SVATÍ MAJÍ RODINNÉ PROBLÉMY

„Usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje.“ Ef 4,3

Věřící křesťané mohou vírou prožívat vzácnou zkušenost – být s Kristem v nebesích. Při čekání na jeho návrat a na vysvobození od hříchů mohou v běžném životě vznikat určité napjaté situace, neshody nebo konflikty, které se dotýkají také oblasti blízkých vztahů. Příčinou nesouladu mohou být zcela rozdílné temperamenty lidí, zvyky, odlišná výchova, vzdělání a rozdílné názory na věci. Rodiny se musí naučit, jak respektovat individualitu každého člena a přitom fungovat a prožívat radost jako společenství navzájem si blízkých lidí. Znakem zdravých křesťanských vztahů není jen nízký počet sporů a konfliktů, ale i překonávání již vzniklých těžkostí způsobem, jaký nám předkládá evangelium.

Jak nás Bible učí řešit konflikty? Shrň principy vyjádřené v Mt 18,15-18; Fp 2,1-16 a Ko 3,12-15.

Křesťanská láska a tolerance pomohla mnoha rodinám vyrovnat se s velkými rozdíly. Mnozí se však ocitli v různých nepříjemných situacích, které se musely vyřešit, pokud měl být zachován pokoj a jednotu. Bez jasného rozhodnutí by se ve vztahu hromadil hněv, nepřátelství a odstup. Postavit se konfliktu zpříma je těžké; mnozí se mu proto raději vyhýbají, utíkají před ním, popírají, že existuje, nebo emocionálně ustupují. Jiní se rozhodnou dosáhnout svého za každou cenu, zatímco další se kvůli pokoji radši vzdají.

Přemýšlej o nepokojích v rodině, které jsi buď sám prožil nebo jsi o nich slyšel. Co bylo jejich příčinou? Mohly se vyřešit i jednodušším způsobem? Kdyby se uplatnily principy z uvedených veršů, mohlo všechno dopadnout jinak?

Přehled dne: Křesťan je člověk, který je jednou nohou v nebi a druhou ještě na zemi
Zdravé křesťanství = nekonfliktnost
Zdravé křesťanství spočívá v překonávání a ve způsobu řešení konfliktů

HNĚV NA SPRÁVNÉM MÍSTĚ

„Hněváte-li se, nehřešte. Nenechejte nad svým hněvem zapadnout slunce.“ Ef 4,26

Písmo jasně odsuzuje hněv a jednání působící destruktivně na jedince i vztahy. (Ž 37,8; Mt 5,22; Ga 5,19-21) To patří k „starému člověku“, kterého mají křesťané „odhodit“ (Ko 3,8-10). Bible však uznává, že hněv jako pocit je součástí života v Kristu.

Hněv je jako alarm v našem nitru, který se zapne, když se setkáme s nespravedlností, krivdou nebo utrpením nevinných lidí. Ježíš prožívá něco podobného, když náboženští představitelé zaujali postoj chladné lhostejnosti vůči jeho službě, sobotě a nemocnému člověku. (Mk 3,1-5) Bezpráví vyvolalo hněv u Davida a Nehemjáše. (2 S 12,5; Neh 5,6) Jákob miloval Ráchel (Gn 29,30), ale když ho neprávem obvinila, také se nahněval. (Gn 30,1.2)

Co pro nás znamená verš „hněvejte se, ale nehřešte“? Ef 4,26.27

Verš „hněvejte se, ale nehřešte“ naznačuje, že emoce hněvu a hřích nejsou totožné. Pocit hněvu není sám o sobě hříchem. Členové rodiny si mají navzájem dovolit mít takovýto pocit a dát ho najevo bez toho, aniž by se za to obviňovali.

„Nenechejte nad svým hněvem zapadnout slunce.“ Tato věta znamená, že s hněvem máme včas skoncovat. Konečné vyřešení sporné otázky možná nějaký čas potrvá, ale samotný hněv můžeme zahnat „vlídnou odpovědí“ (Př 15,1). „Vlídná odpověď“ je laskavá reakce, která vyplývá z pozorného naslouchání, přijetí toho druhého a pochopení jeho hlubších pocitů, jako je strach, pocit úzkosti nebo bolest, které jsou spouštěcími mechanismy hněvu. Překonat hněv takovýmto způsobem pomáhá rodinám věci si lépe vyjasnit a více se jeden druhému přiblížit.

Někteří lidé mají sklon vybuchnout v okamžiku, kdy se nahněvají; jiní hněv drží v sobě, kde se sbírá a kvasí. Jak je to ve tvém případě? Jaké biblické zaslíbení ti pomáhá křesťanským způsobem vyřešit hněv?

Přehled dne: Pocit hněvu je v životě křesťana legitimní
Pocit hněvu není hřích
Hněvivé a destruktivní jednání je odsuzováno v celém Písmu

ZTRÁPENÉ SRDCE

„Láska neudělá bližnímu nic zlého. Je tedy láska naplněním zákona.“ Ř 13,10

I když se nám to může zdát neuvěřitelné, statistiky dokazují, že domov je místem, kde je nejvíc násilí. Problém násilí v rodinách se týká všech rodin, včetně křesťanských. Násilí je útok, kterého se dopouští jeden či více členů na ostatních v rodině. Může být jakéhokoliv druhu – slovní, fyzický, citový, sexuální, bývá jím i lhostejnost.

Také v Bibli máme záznamy o násilí v rodině, dokonce mezi Božím lidem. Jaké máš pocity a myšlenky při čtení těchto veršů? Proč jsou tyto příběhy zaznamenány v Písmu?

Gn 37,17-28 _____

2 S 13,1-22 _____

2 Kr 16,3; 17,17; 21,6 _____

I když dnes lidé neobětují své děti pohanským bohům, jaké moderní podoby násilí v rodině znáš?

Hrubé chování je úmyslným rozhodnutím člověka použít svoji moc a sílu na jiného člověka. Nemůžeme to vysvětlit či omluvit alkoholismem, stresem, potřebou naplnit sexuální touhy ani jakýmkoli chováním oběti. Oběti nejsou zodpovědné za to, že násilník zneužije svoji sílu. Takový člověk deformuje a kazí lásku, protože „láska neudělá bližnímu nic zlého“. Odborná léčba může pomoci změnit chování toho člověka, ale jen pod podmínkou, že přijme zodpovědnost za své jednání a vyhledá pomoc. Bůh pro ty, co mu dovolí, aby v nich působil, činí nesmírně mnoho – způsobí, že přestanou zneužívat druhé, začnou litovat svého jednání, budou se snažit zjednat nápravu a přijmou vlastnosti lásky agapé, jež vyléčí jejich vlastní srdce a pomůže jim milovat ostatní. (Ef 3,20)

Představ si sebe jako oběť násilí. Jaká slova přijetí, útěchy a naděje bys rád slyšel? Proč je mnohem důležitější poskytnout takovému člověku bezpečí a laskavé přijetí, než mu dávat rady, jak žít s násilnickým člověkem?

Přehled dne: Rodina – místo častého násilí
Násilné a hrubé chování je neomluvitelné
Náprava je možná – pokud člověk chce, pokud jde za odborníkem, pokud se odevzdá Bohu a otevře se Božímu působení

PŘEKROUČENÉ SLOVO

„Ženy mají být ve všem podřízeny svým mužům ... žena ať má před mužem úctu.“
Ef 5,24.33

S kterým výrokem souhlasíš, a s kterým ne? Proč?

- Týraní a zneužívání lidí by měli umět „nastavit druhou tvář“.
- Manželky by se měly podřídit svým mužům bez ohledu na to, co od nich požadují.
- Násilí od partnera nebo rodiče je kříž, který musí někteří nést.
- Bolest, s kterou se v životě setkáváme, slouží přes všechno k našemu dobru.

Obětím násilí v křesťanských rodinách pomůže, když najdou pro sebe a své děti bezpečné místo a když budou naplněny jejich praktické i citové potřeby. Období, kdy se v rodině vyskytuje násilí, je obdobím velké duchovní krize. Kde byl Bůh, když jsem byla zneužitá (či zneužitý)? Byl to trest od Boha za něco, co jsem udělala (udělal), nebo snaha mě tím něco naučit? Často se stává, že hluboko zakořeněné domněnky nebo dobře míněné rady mají tendenci tuto situaci spíš ztížit než ulehčit.

Neexistuje žádná křesťanská zásada, která by zneužívání či týrání podporovala nebo zlehčovala. Ti, kteří chtějí takovéto jednání obhájit biblickým textem, jsou vinni nejen za spáchané násilí, ale i za překrucování Božího slova. Ježíš bránil utlačované a zastával se jich. Jeho Duch pomáhá milovat a přijímat ostatní, povzbuzovat a zvedat je, ne zneužívat a ponižovat. Své následovníky vyzývá, aby napravili ty náboženské či kulturní názory, které mohou někteří překroutit, aby se jimi ospravedlnili nebo zakryli násilí, kterého se dopouštějí ve své rodině.

V Novém zákoně máme příklady, kdy lidé překrucovali učení, aby mohli omluvit své jednání. (Mk 7,6) Které biblické verše je možné zneužít ve snaze ospravedlnit své násilné činy?

Oběti násilí potřebují lidi, kteří jsou citliví a opatrní, pokud jde o udílení unáhlených rad či poučování. Pokud je to možné, měli bychom tyto lidi povzbudit, aby vyhledali odbornou pomoc, projevit jim soucit a lásku a v této těžké situaci jim být spolehlivou oporou.

Přehled dne: Čtyři příklady zbožně znějících nesmyslů
Týrání nepatří do křesťanství
Oběti násilí ocení víc oporu než radu

DAR ODPUŠTĚNÍ

„...odpouštějte, a bude vám odpuštěno.“ L 6,37

Křesťanství zná jeden neuvěřitelně nádherný pojem – odpuštění. Je to Boží dar rodinám, když bylo srdcím ublíženo a když byly vztahy narušeny.

Co nám říká následující verš o odpuštění? Mt 18,27

Díky Kristovu kříži Bůh nabízí viníkům odpuštění dřív, než o něj prosí. (L 23,34) Odpuštění znamená zřeknout se ničivé zloby, která volá po pomstě. Těm, kterým bylo ublíženo, připomínáme, že Kristus trpěl za všechny hříchy – za naše, kterých jsme se dopustili vůči Bohu, i za hříchy těch druhých, kteří se provinili vůči nám. Odpuštění vlastně podáváme dále. Raněný člověk je nyní ve svém nitru svobodný, ať už ten, který mu ublížil, poprosil o odpuštění, anebo ne. To však neosvobozuje viníka od zodpovědnosti za jeho čin, od potřeby kát se ani od všech důsledků jeho nevhodného jednání.

Jak je zachyceno v následujících verších odpuštění? 2 Pa 7,14; Mt 18,32-35; 1 J 1,9

Všimni si podmiňovacího způsobu („jestliže...“) v těchto verších. Pokud má být odpuštění v konečném důsledku účinné, viník se musí kát. Viditelné známky pokání jsou tyto: člověk zanechá špatného jednání, upřímně se omluví, ponese zodpovědnost za své činy a škodu, kterou způsobil, projeví zájem o bolest člověka, kterému ublížil, všemožně se bude snažit o nápravu a učiní potřebné změny, aby se něco takového víckrát neopakovalo.

Smiření není totéž co odpuštění. Aby došlo k smíření, musí o něj stát obě strany a být ochotné vyvinout snahu o opětovné vybudování důvěry. Díky otevřené komunikaci a ohleduplnosti vůči potřebám a pocitům toho druhého se může postupně destruktivní charakter vztahu změnit. Mohou si vypěstovat takový způsob řešení konfliktů, který bude řešit potřeby obou stran.

Jaká je souvislost mezi jistotou, že nám Bůh v Kristu odpustil, a odvahou nabídnout odpuštění viníkovi nebo se omluvit?

Přehled dne: Bůh nám odpustil, přestože neočekával, že to někdy doceníme. Odpouštějme bez ohledu na to, zda nás o odpuštění někdo poprosil. Odpuštění neznamená zbavení viníka zodpovědnosti a důsledků za čin.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Skutkové apoštolů si přečti pasáž na stranách 200-201 (AA 304-306) a v knize Kristova podobenství kapitolu Míra odpuštění (KP 139-144; COL 243-251)

Spravedlivý hněv. „Je pravda, že i Kristovi následovníci mohou být oprávněně rozhořčeni. Když vidí, že lidé urážejí Boha, znevažují jeho službu či utlačují nevinného, zmocňuje se jich spravedlivý hněv. Rozhořčení, které vyvěrá z citlivosti vůči porušování mravních zásad, není hříchem. Avšak lidé, kteří se rozčilují při každé příležitosti, otevírají svá srdce satanovi. Chceme-li žít v souladu s nebem, musíme se zbavit veškeré zloby a nepřátelství.“ (TV 195; DA 310)

Náměty k přemýšlení

- 1. Jaké postoje nebo názory ve společnosti vytvářejí vhodné podmínky k tomu, aby se násilí v rodinách tolerovalo? Jak můžeme způsobit, aby členové vašeho sboru tyto názory nepřijali?**
- 2. Je mezi vámi někdo, kdo by byl ochotný se s ostatními podělit o způsob, jak doma řeší konflikty?**
- 3. Diskutujte o tom, jaký je rozdíl mezi odpuštěním a tím, co se často za odpuštění mylně považuje – tolerancí, omlouváním viníka, zlehčováním viny nebo zdůvodňováním špatného jednání. Proč je důležité vidět v tom rozdíl?**

Shrnutí

V každém blízkém vztahu se zřejmě vyskytnou nějaké konflikty. Pokud však budeme na modlitbě dbát na to, co nás o vztazích učí Písmo, můžeme je zvládnout a jejich počet omezit.

RODINY VÍRY

**Biblické texty na tento týden: J 1,12.13; 3,7;
Sk 10,1-28.34.35; 1 K 2,2; 1 Te 5,21.22; 1 J 5,1**

Základní verš

„Proto . . . vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu.“ (Žd 12,1.2)

Hlavní myšlenka

Rodiny čelí mnohým kulturním tlakům; moc evangelia jim umožňuje nad nimi zvítězit.

„A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.“ (Mt 24,14) My, kteří žijeme v 21. století, máme možnost vidět, jak se toto proroctví naplňuje způsobem, o jakém předešlé generace neměly ani tušení. Evangelium se šíří do nových zemí a nových kultur a setkává se s různými zvyky a praktikami. Některé jsou v souladu se záměrem, jaký měl Bůh s rodinou; jiné jsou s ním očividně v rozporu.

Bez ohledu na kulturu, v které se evangelium zvěstuje a žije, křesťanské rodiny v každé době čelily různým tlakům prostředí. Dobrou zprávou je, že moc evangelia nám dává světlo, pokoj a sílu tyto problémy zvládnout a zůstat rodinami víry.

Cíl úkolu:

1. Uvědomit si, že křesťan vždy žije v napětí mezi principy evangelia a kulturními vlivy společnosti, ve které se nachází.
2. Rozlišit, v čem ovlivňuje moje křesťanství kultura a v čem biblické principy.
3. Být více citlivý na důležité biblické pravdy a nebýt přecitlivělý na naše vlastní církevní zvyky a tradice.

DOBRÉHO SE DRŽTE

„Všecko zkoumejte, dobrého se držte.“ 1 Te 5,21

Při hlásání evangelia po celém světě se křesťané setkávají s různými kulturami a praktikami, které se týkají rodinných a společenských vztahů. Pro křesťanské misionáře je v mnohých oblastech těžké zaujmout správný postoj k různým společenským normám, včetně rodinných vztahů.

Jak nás verše ze Sk 10,1-28.34.35 učí, že při střetu s jinými kulturami máme překonávat bariéry a zvítězit nad vlastními předsudky?

Ježíš zemřel za hříchy každého člověka, ať žije kdekoliv. Mnozí si tuto důležitou pravdu neuvědomují. Při svém evangelizačním poslání máme hlásat tuto zvěst všem bez rozdílu a vyzývat lidi, aby ji přijali. Pán Bůh je absolutně nestranný, křesťané proto mají každému člověku prokazovat úctu a respekt a každému dát možnost, aby mohl osobně přijmout Kristovo vykoupení.

K jakému závěru došli první křesťanští misionáři při zvěstování evangelia jiným kulturám? Jaký princip vyplývá z uvedených veršů? Sk 15,19.20.28.29; 1 K 2,2

I když v každé kultuře se odráží padlý stav lidstva, mohou v ní existovat i pravidla, která se s Písmem shodují a která jsou při hlásání evangelia prospěšná. V mnohých částech světa připisují blízkým vztahům v rodině a společenství velký význam, což může být pro nás vzorem. Křesťané mohou podporovat a upevňovat to, co je dobré a v souladu s biblickými zásadami.

Zároveň však nesmíme v otázkách Boží pravdy dělat kompromisy. Církevní dějiny svědčí o tom, že kompromisy a přizpůsobování se kultuře přinášejí pestrou mozaiku zdánlivě křesťanských názorů, které jsou pak nesprávně představovány jako pravé křesťanství.

Do jaké míry je tvoje víra formovaná kulturou, ve které žiješ, a do jaké míry biblickou pravdou? Jak tyto dvě věci rozlišit?

Přehled dne: Křesťanství versus kultura v oblasti rodinných vztahů
Některé kulturní vzorce chování jsou v souladu s biblickými principy
Biblické pravdy a některé kulturní trendy jsou neslučitelné

VLIV KULTURY NA RODINU

„Důvěrně jsem se s ním sblížil, aby přikazoval svým synům a všem, kteří přijdou po něm: ‚Dbejte na Hospodinovu cestu a jednejte podle spravedlnosti a práva, ať Hospodin Abrahamovi splní, co mu přislíbil.‘“ Gn 18,19

Rodina, i když může mít různou podobu, je základní buňkou společnosti. Mnohé odlišné kultury a různé typy společnosti jsou přímo spjaty s rodinou. Mnohdy nás podoby rodinné soudržnosti udiví. Jedna starověká kultura například považovala za povinnost sníst své zemřelé rodiče, v jiné musel ženich otci nevěsty přinést jako věno vysušené hlavy bojovníků nepřátelského kmene. I v moderní době jsou názory na děti, známost, rozvod, manželství a rodičovství velmi odlišné. Pokud chceme šířit naše poselství v těchto rozdílných kulturách, musíme se naučit, jak navázat kontakt s obyvateli, abychom nedělali kompromisy vůči našemu přesvědčení, a současně nevyvolávali zbytečné problémy. Zároveň však musíme dávat velký pozor, jaké kulturní vlivy působí přímo na naše rodiny.

Jak ovlivnila tehdejší kultura život v uvedených rodinách? Jaké principy zde nacházíme?

Gn 16,1-3 _____

Gn 35,1-4 _____

Ezd 10 _____

1 K 11,1 _____

Nikdo z nás nežije na pustém ostrově; každá rodina a každý z nás je ovlivňován prostředím, ve kterém se nachází. Zodpovědností nás křesťanů je žít v naší kultuře tak, jak nejlépe umíme, držet se toho, co je v souladu s naší vírou, a pokud je to možné, vyhýbat se tomu, co je s ní v rozporu.

Co v naší kultuře podporuje rodinný život podle Božích principů? Co jej naopak narušuje? Jak můžeš co nejlépe přizpůsobit svoji víru kultuře bez toho, abys dělal kompromisy v hlavních otázkách pravdy?

Přehled dne: Křesťan je pod dvojitým tlakem – zůstat srozumitelný pro společnost a zůstat zásadní v tom, čemu věří
Víra je víc než kultura, ve které žijeme

ZACHOVAT RODINU V OBDOBÍ ZMĚN

„Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i navěky.“ Žd 13,8

Nevyhnuté události v rodině přinášejí změnu. Bez ohledu na to, v jaké kultuře rodina žije, změna vždy vyvolává neklid a stres. Některé změny se dají v jistém období života předvídat. Často se však stává, že změna přijde nečekaně, v důsledku smrti, neštěstí, války, nemoci, stěhování nebo neúspěchu v kariéře. Navíc jsou mnohé rodiny poznamenány ekonomickými a společenskými změnami v zemi, kde žijí.

Níže uvádíme několik příkladů velkých a těžkých změn, ve kterých se lidé ocitli. Představte si sebe v jejich situaci. Jak tyto změny ovlivnily jejich rodinný život? S čím by ses nejhůře vyrovnával? Reagoval bys v některých případech jinak?

Abram, Sáráj a Lot (Gn 12,1-5)

Hadasa (Est 2,7-9)

Daniel, Chananjáš, Mišael, Azarjáš (Da 1,1-21)

Při změnách začne člověka přemáhat pocit ztráty, úzkost a nejistota z bezprostřední budoucnosti. Pokud se jim rodina dokáže přizpůsobit, pomůže jí to dosáhnout dalšího stupně růstu a pochopit nové duchovní skutečnosti; pokud to nezvládne, přijde strach, stres, úzkost. Satan využívá těchto rušivých změn, aby v člověku vyvolal pochybnosti a nedůvěru v Boha. Zaslíbení Božího slova, která jsou zdrojem síly pro rodinu a přátele, a zvláště jistota, že jejich životy jsou v Božích rukou, pomohly nejednomu hrdinovi či hrdince víry úspěšně zvládnout závažné životní problémy.

Jestli znáš někoho (nebo možná celou rodinu), koho právě postihla těžká změna, snaž se mu nějakým praktickým způsobem pomoci a povzbudit jej.

Přehled dne: Změna a její prožívání v rodině
Změna – zdroj růstu všech členů rodiny
Změna – kámen úrazu pro mnohé rodiny

PRVNÍ GENERACE VÍRY

„Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha.“ 1 J 5,1

Jaká krize se rozšířila v Izraeli po smrti Jozua a jeho vrstevníků? Sd 2,7-13

Studie o tom, jak se zásady a přesvědčení odevzdávají následujícím generacím v různých organizacích, mimo jiné i v církvi, ukázaly, že zakladatelé byli svému přesvědčení velmi oddaní. Byli těmi prvními, kteří za své názory bojovali a zastávali se jich. Již v následující generaci mnozí tyto zásady a s nimi spojené principy ztratili ze zřetele. Zůstali součástí této organizace, ale často jen ze zvyku. V dalších generacích je tendence změnit zvyky na tradice. Nadšení a horlivost průkopníků se však vytrácí.

Říká se, že Bůh nemá vnoučata, jen děti. Jak tomu rozumíš?

Během dlouhých generací křesťanství si starší lidé mysleli, že mladým stačí vyprávět o tom, čemu věří. To, že se dozvím, čemu rodiče věří nebo co církve učí, však ještě nevytváří osobní víru. Být křesťanem znamená víc, než jen patřit do nějaké církevní organizace, která má svoji historii a dogmata. Skutečná víra, to není nic genetického, nic, co automaticky přechází z jedné generace na druhou. Každý člověk se potřebuje osobně setkat s Kristem. Rodiče však mohou být v mnohém nápomocní. Církve jako celek, ale zvláště rodiče mají učinit všechno, co mohou, aby vytvořili ovzduší, které povede mladé lidi ke správnému rozhodnutí. V každé generaci je zachráněný nebo ztracený pro evangelium každý jednotlivec osobně.

Josef, dříve ateista, prožil jako dospělý obrácení a stal se členem církve. Oženil se s adventistkou. Měli spolu několik dětí, které samozřejmě vedli k víře. Jednoho dne, když Josef přemýšlel o duchovním stavu svých dětí, řekl: „Ach, kdyby moje děti prožily takovou zkušenost jako já!“ Z čeho pramenil Josefův povzdech?

Přehled dne: První generace – ze všech svých sil žije to, čemu věří
Další generace – zná to, co žila a čemu věřila první generace
Křesťanství nejsou informace. Křesťanství je osobní a živý vztah s živým Bohem

BĚŽCI 21. STOLETÍ

„...po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a upřímným srdcem ... A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse.“ Sk 2,46.47

Dobrá zpráva o Ježíši je poselstvím, které dnešní svět potřebuje slyšet. Křesťanské rodiny jsou povolány zapojit se do díla a podělit se o toto poselství, ať žijí v jakékoli kultuře.

Jak bys na základě uvedených veršů shrnul obsah tohoto poselství? Mt 28,5-7; J 3,16

První zprávou, kterou se učedníci rozběhli hlásat, byla zpráva o Ježíšově vzkříšení. Křesťanské rodiny se dnes připojují k dlouhé řadě běžců, kteří ji zvětstují. Díky vzkříšení je věrohodné všechno, co Ježíš řekl o sobě, o Bohu a jeho lásce k hříšníkům, o odpuštění a jistotě věčného života skrze víru v něj.

Nadšený pro evangelium. Písmo hovoří o dalekosáhlém vlivu evangelia na život Ježíšových prvních následovníků. Svě domovy otevřeli pro studium Bible; spolu se modlili a jedli, dělili si peníze a majetek, starali se jeden o druhého. Toto poselství přijímaly celé domácnosti. Stali se z nich snad najednou bezchybní a dokonalí lidé? Ne. Vyskytovaly se mezi nimi nějaké konflikty a neshody? Určitě. Ale v něčem byli tito Ježíšovi následovníci odlišní. Pochopili a uznali, že potřebují Boha i jeden druhého. Ve snaze naplnit Ježíšovu modlitbu z Getsemane, jejich hlavní prioritou se pro ně stala jednota a soulad doma a v církvi. Směle svědčili jeden druhému i nevěřícím; pro víru byli ochotní riskovat i vlastní život.

Totéž máme dělat i my. Dokonce i dnes, kdy mnozí lidé neuznávají náboženství nebo jím dokonce opovrhují, se najdou takoví, kteří se o ně upřímně zajímají. Duch svatý touží nadchnout srdce lidí evangeliem. Když se dobrá zpráva stane dobrou pro nás osobně, když ji skutečně prožijeme jako něco úžasného, co má pro nás zásadní význam, budeme o ní mluvit spontánně a nikdo nás nebude moci zastavit.

Jaké změny by bylo dobré udělat ve tvé rodině, aby mohla lépe hlásat poselství, o které se máme podělit?

Přehled dne: Evangelium se týká celých rodin
Rodina je zdrojem evangelia pro své okolí
Ať už je doba jakákoliv, Duch svatý nadchne srdce lidí pro evangelium

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Proroci a králové si přečti kapitulu Na dvoře babylónském (PK 315-322; PK 479-490) a v knize Cesta ke Kristu kapitulu Radost v Pánu (CK 78-86; SC 115-126).

„Kristovo náboženství povznáší toho, kdo ho přijímá, na vyšší úroveň myšlenek a činů a zároveň nabízí celému lidskému pokolení – objektu Boží lásky – vykoupení prostřednictvím oběti jeho Syna. U Ježíšových nohou se setkají chudí i bohatí, vzdělaní i nevzdělaní, a nebudou myslet na společenské třídy nebo postavení. Při pohledu na toho, který přiblížil na kříž všechny naše hříchy, zapomínáme na všechna pozemská rozdělení. Sebezapření, blahosklonnost a nekonečné slitování toho, který byl v nebi vysoko vyvýšen, zahanbuje lidskou pýchu, samolibost, dělení do společenských vrstev. Nebeské zásady čistého, neposkrvněného náboženství se projevují tím, že uvedou do souladu všechny posvěcené pravdou. Všichni se setkají jako kreví vykoupené bytosti závislé na tom, který je vykoupil pro Boha.“ (GW 330)

Náměty k přemýšlení

1. Diskutujte ve třídě o svých odpovědích v části na neděli.
2. Které principy nacházíme v citátu Ellen Whiteové? Nevyvolaly by revoluci, kdybychom je uplatnili v našich rodinách?
3. Jak se váš sbor stará o mladší generaci věřících? Jak můžete sboru v tomto důležitém úkolu pomoci?

Shrnutí

První evangelisté pochopili, že Bůh nikomu nestrání. Evangelium patří všem; musí být hlášáno v každé kultuře – a to pokud možno nezávisle na kulturních odlišnostech. Dobrá zpráva přináší radikální změnu, která dlouhodobě působí v srdcích jednotlivců i rodin.

CO VIDĚLI V TVÉM DOMĚ?

Biblické texty na tento týden: Iz 38-39; 58,6.7.10-12; 1 K 7,12-15; Zd 6,12; 13,7; 1 Pt 3,1.2; 3 J 1,11

Základní verš

„Vy však jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla.“ (1 Pt 2,9)

Hlavní myšlenka

Rodinný život křesťanů může být mocným nástrojem evangelia.

K judskému králi Chizkijášovi přišli vyslanci z Babylonu, aby získali zaručené informace o jeho zázračném uzdravení. Chizkijáš je s radostí přijal a ukázal jim svůj vojenský arzenál i rozsáhlé bohatství. Když hosté odešli, přišel za ním prorok Izajáš a položil mu ostrou otázku: „Co viděli v tvém domě?“ (Iz 39,4)

Zvláštní otázka! Představte si, že by tuto otázku někdo položil vám. Co lidé vidí ve vašem domě? Co tam vidí nebeští andělé? Co vidí kdokoliv, kdo vstoupí dovnitř? Jaká atmosféra vládne ve vašem bytě? Je u vás cítit vůně modlitby? Vládne u vás dobrosrdečnost, štedrost a láska? Budou od vás lidé odcházet s vědomím, že v tomto domě přebývá Ježíš?

Zasvěťme naše domovy životu v Kristu a nechejme se jím vést, aby naše domovy oslavovaly Boha.

Cíl úkolu:

1. Rozhodnout se, že i přes naše nedokonalosti uděláme všechno pro to, abychom druhým představili dokonalého Spasitele.
2. Rozvíjet v mém domově aktivity, které úzce souvisí se službou a životem pro Krista.
3. Plánovat věci tak, aby můj domov oslavil Hospodina a mohli jsme s čistým svědomím odpovédět na položenou otázku: „Co viděli v tvém domě?“

POUČIT SE Z KRÁLOVY CHYBY

„Jenom tehdy, když k němu byli posláni vyslanci z knížat babylónských, aby se doptávali na zázračné znamení, které se stalo v té zemi, jej Bůh opustil. Tak jej podrobil zkoušce, aby poznal všechno, co je v jeho srdci.“ 2 Pa 32,31

Připomeň si příběh o Chizkijášově uzdravení a návštěvě babylonských vyslanců. 2 Pa 32,24-33, Iz 38-39

V Bibli se praví, že poslové se zajímali o zázračné uzdravení krále Chizkijáše. Zdá se však, že Chizkijáš o něm mlčí. Neříká nic, co by mohlo pomoci těmto zvědavým vyslancům poznat pravého Boha. Pozoruhodný je kontrast mezi jeho vděčností za uzdravení v kapitole 38 a mlčením o tomto zázraku v kapitole 39.

Slovy v 2 Pa 32,31 chtěl možná historik ukázat, jak lehce se může stát, že člověk začne považovat Boží požehnání za něco samozřejmého a sebe jako soběstačného.

Z Chizkijášovy zkušenosti vyplývá několik ponaučení o věrnosti v rodinném životě. Víš ještě o dalších, které bys mohl k uvedeným přidat?

- Každá návštěva křesťanského domova je pro návštěvníky příležitostí setkat se s Ježíšovými následovníky.
- Někteří hosté pravděpodobně začnou rozhovor o duchovních věcech. Křesťané by měli nalézt vhodný a citlivý přístup, jak této příležitosti využít a podělit se s nimi o evangelium.
- Křesťané nejsou povoláni k tomu, aby ukazovali svoje bohatství a materiální výtobytky, i když to možná považují za požehnání od Boha. Jsou povoláni k tomu, aby „hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla“ (1 Pt 2,9), nebo – pokud použijeme Chizkijášovu zkušenost jako symbol – aby zvěstovali, že byli mrtví, ale Kristus je uzdravil; byli mrtví v hříchu a Kristus je vzkřísil a posadil na nebesa (Ef 2,4-6).

Může se tvůj domov stát svědectvím pro ostatní? Jak bys mohl mluvit otevřeněji o své víře v Ježíše s lidmi, kteří k tobě přijdou na návštěvu?

Přehled dne: Chizkijáš mohl, ale nepředstavil Boží činy těm, kteří Hospodina neznali. Tři důležitá ponaučení z Chizkijášova přílišného mluvení o nepodstatných věcech

NA PRVNÍM MÍSTĚ JE RODINA

„Vyhledal (Ondřej) nejprve svého bratra Šimona a řekl mu: ‚Nalezli jsme Mesiáše‘ . . . a přivedl ho k Ježíšovi.“ J 1,41.42

Je přirozené, že se o evangelium budeme chtít v první řadě podělit s těmi, s kterými žijeme v jedné domácnosti. Neexistuje důležitější misijní pole.

K jakému závěru, vztahujícímu se k zvěstování víry doma, můžeme dospět na základě J 1,40-42? Viz také Dt 6,6.7.

Radostná zpráva. Ondřej udělal něco víc, než jen oznámil bratrovi zprávu; zařídil, aby se Šimon setkal s Ježíšem. Nadšeně hovořit o Ježíši a představit jej jako osobu – to je jednoduchý model, jak se podělit o evangelium s příbuznými, s kterými doma žijeme! Po tomto setkání Ondřej jakoby ustoupil do pozadí. Od té chvíle měl Petr (Šimon) k Ježíši svůj vlastní vztah.

Pomocť dětem uvěřit. Často se stává, že si zvykneme své děti přehlížet; žijí přece s námi, a tak na ně cíleně evangelizačně nepůsobíme. Rodiče se mylně domnívají, že děti jednoduše vstřebávají duchovní zaměření rodiny. To ovšem nesmíme považovat za samozřejmost! I když děti a mladí lidé napodobují vzory, které vidí, jako mladší členové Boží rodiny potřebují individuální pozornost a příležitost osobně se setkat s Ježíšem.

Co nás může inspirovat na evangelizačních snahách Noemi? Rt 1,15.20.21

Rút viděla Noemi v těch nejkritičtějších okamžicích – když nutila svoji nevěstu, aby odešla, a když nahněvaná a zraněná reptala proti Bohu za to, co jí postihlo. Neexistuje výstižnější svědectví než to, co pověděla Rút. Dokazuje, že mladý člověk se může odevzdat Bohu i přesto, že mu jej představuje nedokonalý rodič.

Jak na tebe zapůsobila zmínka, že nejdůležitějším misijním polem je tvoje rodina? Jakými konkrétními kroky byste mohli vést nevěřící příbuzné ke Kristu?

Přehled dne: Domácnost – první a nejdůležitější misijní pole
Misijní zkušenosti a schopnosti můžeme získat ze zvěstování evangelia vlastním dětem

POKOJ, KTERÝ VÍTĚZÍ

„Ostatním pravím já, a ne už Pán: Má-li někdo z bratří ženu nevěřící a ona je ochotna s ním zůstat, ať ji neopouští. A má-li žena muže nevěřícího a on je ochoten s ní zůstat, ať ho neopouští.“ 1 K 7,12,13

Jakou radu dává Nový zákon smíšeným manželstvím? 1 Pt 3,1,2

Požehnání být křesťanským partnerem. V prvním listu do Korintu Pavel reaguje na obavy obrácených věřících, že zůstat v manželství s nevěřícím partnerem by se mohlo protivit Bohu anebo by mohlo znesvětit je samé a jejich děti. 1 K 7,14 říká, že nevěřící partneři jsou posvěceni manželstvím s věřícím protějškem. Výraz posvěceni bychom měli chápat v tom smyslu, že nevěřící partneři přijdou do kontaktu s požehnáním milosti díky tomu, že žijí se svými křesťanskými partnery.

Povolání žít v pokoji. Boží slovo jednoznačně dává přednost tomu, aby se i přes problémy v duchovně rozdělených domovech našel způsob, jak by v nich mohl zavládnout pokoj Kristův. Přestože druhý partner je nevěřící, mohou spolu žít ve vzájemně pěkném a uspokojivém vztahu.

Jaké jsou hranice zodpovědnosti manžela (manželky) za nevěřícího partnera?

Laskavost, neochvějná věrnost, pokorná služba a svědectví podávané příjemným způsobem ze strany věřícího partnera s velkou pravděpodobností nevěřícího partnera dříve nebo později získají. Podřízenost v křesťanském manželství vyplývá z úcty vůči Kristu. (Ef 5,21) Když manžel (manželka) projevuje křesťanskou podřízenost nevěřícímu partnerovi, jde v první řadě o věrnost Kristu. Neznamená to, že se jeden z partnerů kvůli „věrnosti Božím požadavkům“ nechá zneužívat násilnickým partnerem.

Znáš někoho, kdo má problémy s nevěřícím partnerem? Jak bys mu mohl pomoci?

Přehled dne: Zůstat či nezůstat? Pavel praví: „Zůstaň!“

Křesťanství mění vztahy k lepšímu i v duchovně rozdělených domovech

VZÁJEMNÉ SPOLEČENSTVÍ V RODINĚ

„Můj milý, neříd se podle zlého, ale podle dobrého. Kdo jedná dobře, je z Boha; kdo jedná špatně, Boha neviděl.“ 3 J 11

Podle koho se řídíme (koho následujeme – podle PBK), když se stáváme křesťany nebo pokračujeme v křesťanském růstu? Jaký je vztah mezi „být vzorem“ a „svědčit“? 1 K 4,16; Ef 5,1; 1 Te 1,6; Žd 6,12; 13,7

Tím, že Nový zákon dává důraz na následování, napodobování, uznává, že vzory mají v procesu růstu důležitou úlohu. Lidé mají tendenci stát se tím, koho pozorují. Tento princip platí ve vztazích všeobecně, a zejména v rodině, kde je napodobování celkem běžné. Děti přirozeně napodobují své rodiče a sourozence, partneři v manželství jeden druhého. To je klíč k tomu, jak mohou manželé a rodiny svědčit jiným manželům a rodinám.

Moc společného vlivu. Pokud dáme jiným lidem příležitost k tomu, aby nás pozorovali, a podělíme se s nimi o to, co prožíváme, náš domov se stává svědectvím. Mnozí nemají dobrý příklad manželských či rodinných vztahů, který by následovali. V důsledku Ježíšova působení mohou vidět, že naše rodiny jsou jiné. „Každý muž nebo žena, kteří se nechají vést Bohem, mají ozařovat temnou cestu těch, kdo lepší způsob jednání neznají. Společenský vliv, posvěcený Kristovým Duchem, musíme využít k přivádění lidí ke Spasiteli.“ (CZ 334.335; MH 354)

Co důležitého si musíme uvědomit, když přemýšlíme nad vzory hodnými následování? Jr 17,9

Následovat ty, kteří následují Krista. Každý lidský vzor má své nedostatky; ani svědectví křesťanského domova nepředstavuje absolutně dokonalý vzor. Novozákonní teorie o napodobování je výzvou pro jednotlivce následovat věřící, kteří následují Krista. Záměrem je, aby přijali křesťanskou víru tak, jak ji vidí v životě těch, kteří jsou stejně nedokonalými lidmi jako oni.

Co bys mohl učinit pro to, aby se tvůj dům stal lepším vzorem a svědectvím o křesťanství?

Přehled dne: Všeobecně platný princip – stávám se tím, kým a čím se zaobírám
Společenský vliv křesťanské rodiny je proto obrovský

CENTRA NAKAŽLIVÉHO PŘÁTELSTVÍ

„Budte jedni k druhým pohostinní a nestěžujte si na to! Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který přijal; tak budete dobrými správci milosti Boží v její rozmanitosti.“
1 Pt 4,9.10

Porovnej biblický požadavek pohostinnosti s tím, jak byl uskutečňován v některých biblických rodinách. Ř 12,13 Všimni si, které znaky pohostinnosti se v těchto rodinách projevíly.

Abraham a Sára (Gn 18,1-8)

Rebeka a její rodina (Gn 24,15-20; 31-33)

Zacheus (L 19,1-9)

Pohostinnost naplňuje některé ze základních potřeb člověka – potřebu odpočinku, jídla a společenství. Je to vlastně konkrétní projev sebeobětavé lásky. Ježíš pohostinnosti připsal teologický význam, když řekl, že poskytnout jídlo hladovým a vodu žíznivým jsou činy, kterými sloužíme jemu. (Mt 25,34-40). Možností, jak můžeme použít vlastní domov pro službu, je skutečně mnoho – od jednoduchého pozvání sousedů na oběd až po krajní pohostinnost, kdy je člověk ochotný poskytnout místo v domě obětem násilí. Může jít přitom o obyčejné přátelství, příležitost nabídnout někomu, že se s ním budeme modlit anebo studovat Bibli. Pravá pohostinnost vyvěrá ze srdce těch, kterých se dotkla Boží láska a kteří ji chtějí vyjádřit slovy a činy.

Rodiny si často stěžují na nedostatek prostředků, času a sil k tomu, aby mohly projevit svou pohostinnost. Jiní tvrdí, že s tím nemají žádnou zkušenost, cítí se nepříjemně a nejistě, když mají překročit kruh svých blízkých a setkat se s nevěřícími. Někteří se chtějí vyhnout komplikacím, které jim může zájem o druhé přinést do života. Je to proto, že mnohé současné rodiny si pletou pohostinnost s pořádáním večírků.

Do jaké míry odráží tvůj rodinný život osobní duchovní stav?

Přehled dne: Přátelství jako služba a pohostinnost
Domov je ideální místo pro pohostinnost a přátelství

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Šťastný domov si přečti kapitolu Náboženství v rodině (str. 100-103), v knize Cesta ke zdraví a životní harmonii kapitolu Vliv domova (254-258; MH 349-355) a v knize Proroci a králové kapitolu Vyslanci z Babylónu (PK 223-229; PK 340-348).

„Na srdce a životy lidí má mnohem větší vliv uspořádaná rodina, než jakékoliv dobré kázání...“

Může se zdát, že oblast našeho vlivu je nevelká, naše schopnosti jsou nedostatečné, poznání omezené a příležitostí je málo. A přece máme podivuhodné možnosti. Stačí využít těch, které nám nabízí náš vlastní domov.“ (MH 352.355)

Náměty k přemýšlení:

- 1. Je ve vaší skupině někdo, kdo se rozhodl pro Krista díky vlivu nějaké křesťanské rodiny? Povídejte si o tom, co ho nejvíc ovlivnilo. Co nás to může naučit?**
- 2. Jak můžete pomoci rodině, kde je jeden partner nevěřící, aby všichni její členové pocítili duchovní vliv evangelia, plný obětavosti a lásky?**
- 3. Přemýšlejte nad společenskými vlivy na rodiny, které nepříznivě ovlivňují víru. Napište je a hledejte vhodná řešení.**

Shrnutí

Život v soukromí je způsob, jak mohou křesťané svědčit svým dětem, nevěřícím partnerům, ostatním příbuzným a hostům o své víře. Možná že tento způsob evangelizace vždy nepřinese okamžité výsledky podle našich představ, přesto může zapůsobit laskavou a obětavou atmosférou a představovat dokonalého Spasitele. Prostřednictvím štědré pohostinnosti projevené ve Spasitelově jménu křesťané přivádějí do království milosti všechny, s kterými se v životě setkávají.

V POSLEDNÍCH DNECH OBRÁTÍ SRDCE...

**Biblické texty na tento týden: 1 Kr 16,29-17,24;
Mal 4,5.6; Mt 3,2; 11,14.15; 17,10; 18,20-45**

Základní verš

„Hle, posílám k vám proroka Elijáše, dříve než přijde den Hospodinův veliký a hrozný. On obrátí srdce otců k synům a srdce synů k otcům, abych při svém příchodu nestihl zemi klatbou.“ (Mal 3,23.24; Mal 4,5.6 Roh)

Hlavní myšlenka

Závěrečné verše Starého zákona prozrazují, že dřív než přijde den Hospodinův, Elijáš obrátí srdce otců a synů.

Mladý muž odešel před mnoha lety z domu. Celé roky se neozyval, až jednoho dne dostali rodiče pohlednici. Jejich syn jim psal, že pojede okolo a rád by se u nich zastavil. „Pojedu vlakem kolem našeho domu,“ napsal, „Pokud mohu k vám zajít, pověste prosím na plot bílý kapesník. Na nejbližší zastávce vystoupím. Pokud tam bílý kapesník nebude, pojedu dál.“

Když se vlak blížil k jeho rodnému domu, přemýšlel: Uvidím bílý kapesník, nebo ne? Nedočkavě se vykláněl z okna. Když byl konečně plot v dohledu, uviděl bílé kapesníky, utěrky i prostěradla nejen na plotě, ale i na keřích a stromech. Rodiče pro něj připravili jasnou odpověď – VÍTEJ DOMA!

Cíl úkolu:

1. Zhodnotit, jaký vliv na rodinu má čas a doba, ve které dnes žijeme.
2. Popsat, jaký vliv na rodinu má dnes Boží slovo a Kristovo poselství.
3. Naznačit, jaký vliv má křesťanská rodina na dnešní dobu a společnost, ve které se nachází.

PROROCTVÍ O OBRÁCENÍ SRDCÍ

„Neboť všichni proroci i Zákon prorokovali až po Jana. A chcete-li to přijmout, on je Elijáš, který má přijít.“ Mt 11,13.14

Porovnej předpověď o příchodu Elijáše s novozákonními odkazy na tuto událost. Mal 4,5.6; Mk 6,15; L 1,17

Za dnů Malachiáše se Boží výzva k národu „navraťte se ke mně a já se navrátím k vám“ setkala s arogantní odpovědí: „Jak se máme vrátit?“ (Mal 3,7) Znechucený prorok vyhlásil, že dostanou ještě jednu příležitost. Při vzpomínce na reformu srdcí, kterou začal Elijáš (1 Kr 18,37), Malachiáš předpověděl, že přijde opět a „obrátil srdce otců k synům a srdce synů k otcům“.

Podle židovské tradice měl přijít Elijáš osobně jako Mesiášův posel. (por. Mt 17,10; Mk 6,15) Nový zákon však říká, že mužem, který naplnil toto poselství, je Jan Křtitel. (Mt 11,14.15; L 1,17)

Co podle tebe znamená výraz „obrátit srdce“?

Existuje několik vysvětlení: 1) Znamená to smíření Izraelského lidu s Bohem. Bůh jako Otec (Iz 63,16) se přestal hněvat na své děti (Mi 7,18.19) a volá je, aby se k němu navrátili (Iz 44,22; Mal 3,7). 2) Znamená to, že prostřednictvím obnovy smlouvy se pozdější generace znovu spojily se svými předchůdci. Prorocká výzva adresovaná Božím lidu, aby následovali víru patriarchů, se ve Starém zákoně objevuje několikrát. To, čí země zůstane požehnaným místem pro život, přímo souviselo s věrností této smlouvě. (Dt 4,29-31) 3) Znamená to nápravu a obnovu rodinných vztahů. Vztahy mezi rodiči a dětmi jsou praktickým projevem věrnosti smlouvě s Bohem. I v tomto případě je splnění povinností vůči rodičům a dětem spojeno s dědictvím země a Božím požehnáním. (Př 2,21)

Jak souvisí obnova vztahů s Bohem s obnovou vztahů v našich rodinách? Proč musí to první předcházet tomu druhému?

Přehled dne: Elijáš inspiroval Malachiáše i Jana Křtitele a inspiruje i současnou církev
Tři významy výroku – „obrátit srdce“

OPĚTOVNÉ SETKÁNÍ

„Žena Elijášovi odpověděla: „Nyní jsem poznala, že jsi muž Boží a že slovo Hospodinovo v tvých ústech je pravdivé.“ 1 K 17,24

Tím, že Jezábel, sidónská manželka krále Achaba, zavedla v Izraeli uctívání Baala, urychlila morální úpadek národa. Boží slova, která vyzdvihovala manželství, rodinu a sexualitu, byla zastíněna takovými praktikami, jako je krvesmilství, prostituce a jiné sexuální zvrácenosti. Do této arény konfliktů o uctívání vstoupil Elijáš, jehož samotné jméno (Jahve je můj Bůh) bylo výčitkou za uctívání Baala.

Která Eliášova zkušenost hovoří o tom, že odstranil pohanství a přinesl do rodin nový život? 1 K 16,29-17,24; por. L 4,25,26

Po vyhlášení klatby sucha nad zemí byl Elijáš odsouzen na smrt. Bůh ho však ukryl na velmi nepravděpodobném místě – v obydlí chudobné ženy v sidónské Sareptě, poblíž Jezábelina rodného města. Elijáš hned v první chvíli podrobil ženu tvrdé zkoušce – z posledního oleje a mouky měla připravit na posledních kouscích dřeva pro něj pokrm a přitom věřit, že Bůh se o ni v budoucnosti postará. Její víra se stala legendární. Pochválil ji dokonce i Ježíš. (L 4,26) Olej a mouka se této ženě dostávaly po mnoho dní. Potom však onemocněl a záhy zemřel její jediný syn. Když přišla za Elijášem, aby se vyplakala ze svého žalu, její slova odrážela náboženské představy, ve kterých žila, nesprávné přesvědčení, které přijal Izrael – že hřích člověka vyžaduje oběť dítěte. (1 Kr 17,18; Jr 19,5; Mi 6,7)

Jak ovlivnilo opětovné setkání se svým synem duchovní zkušenost této fénické vdovy? 1 Kr 17,24 Co se můžeme naučit z jejich slov?

Na která opětovná setkání s blízkými čekáš? Na které Boží zaslíbení se v naději na tato setkání spoléháš?

Přehled dne: Sidónčanka Jezábel zavádí nemorální praktiky v Izraeli
Eliáš obrací sidónskou ženu k pravé víře
Bez Božího slova přichází morální úpadek

OBRÁTIT SRDCE K OLTÁŘI

„Odpověz mi, Hospodine! Odpověz mi, ať pozná tento lid, že ty, Hospodine, jsi Bůh. Ty sám obrať jejich srdce zpět k sobě.“ 1 K 18,37

Přečti si 1 Kr 18,20-45 a napiš hlavní myšlenku příběhu. Jak můžeme principy z tohoto příběhu uplatnit v rodinném životě?

Elijáš toužil na hoře Karmel po obnově smlouvy ze strany svého národa; toužil, aby se vrátili k víře svých otců, která by přinesla do jejich životů, domovů a země obnovu, uzdravení a smíření.

Hodina večerní oběti. Když se pohanským kněžím nepodařilo dovolat se svého boha, aby vzhlédl na jejich oběť, byl na radě Elijáš. Elijáš si všechno dobře promyslel. Tato část dne zaměřovala pozornost na Boží vykupitelský plán zjevený prostřednictvím obřadního systému ve svatyni. (Ex 29,41) Výzva „Přistupte ke mně!“ (1 Kr 18,30) nám připomíná Spasitelovo pozvání hříšníků. (Mt 11,28) Rodiče, kteří se trápí kvůli vzpurnému dítěti, mohou mít jistotu, že Bůh ho miluje stejně upřímně, jako miloval Izraelce. Bůh bez přestání přitahuje tvrdohlavého člověka k sobě.

Elijáš se soustředil na Hospodinův oltář. Je to něco podobného, jako když dnes v našich rodinách vyzdvihujeme Ježíše a jeho milost. Rodinná pobožnost je příležitost hovořit s ním na modlitbě, povídat si o něm, získat nanovo jeho dar spasení, který zadarmo přijímáme, a rozjímát nad jeho učením.

Z nebe spadl spalující oheň, ne však na viníky, ale na oběť, která ukazovala na Ježíše, jenž se pro nás stal „hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti“ (2 K 5,21). Celý národ vyznával hříchy a chválil Boha. Baalovi kněží byli usmrceni, protože neodpověděli na Boží volání. Občerstvující déšť nakonec ukončil klatbu, která spočívala na zemi.

Za jakých podmínek je tvůj domov oltářem? Jak můžeš symbolicky tento oltář upravit tak, jak je to potřebné?

Přehled dne: Oltář jako symbol praktického vyjádření živé víry v Boha v rodině
Bůh stále hledá nové způsoby, jak k sobě volat ty, co jej neslyší

OBRÁCENÍ SRDCÍ V JORDÁNU

„Avšak pravím vám, že Eliáš již přišel, ale nepoznali ho a udělali s ním, co se jim zlíbilo; tak i Syn člověka bude od nich trpět.“ Tehdy učedníci pochopili, že mluvil o Janu Křtiteli.“ Mt 17,12.13

Spolu s předpovědí anděla Gabriela (L 1,17) a Ježíšovým vyhlášením, že on je předpověděný Eliáš (Mt 11,14), pisatelé evangelia potvrzují, že Jan Křtitel je „posel“, který měl připravit cestu Pánu. (Mt 11,10; Mk 1,2; L 7,27; por. Mal 3,1)

Jaké jsou hlavní body Janova poselství? Na základě čeho můžeme říci, že to bylo poselství o obrácení srdcí? Mt 3,2.8; 14,4; Mk 1,4; L 3,3.8.9.11.13.14

Podobně jako rolník, který přeorává tvrdou zem, aby ji připravil na setí, Jan kritizoval hříchy a vyzýval hříšníky ku pokání. Lidská přirozenost je taková, že bez sebezkoumání, bez uvědomování si svého skutečného stavu, necítí potřebu po něčem lepším. Janovo poselství ukazovalo lidem na svatost Božích požadavků a potřebu jeho dokonalé svatosti. Skutečné pokání se vždy vyznačuje pokorou. Člověk prosí Boha, aby mu pomohl změnit své jednání. Odhazením povrchnosti, sobectví a pokrytectví těch, kteří tvrdili, že jejich otcem je Abraham, je chtěl vést k hlubšímu smyslu víry jejich otců.

Jakým způsobem připravovalo poselství Jana Křtitele cestu Ježíši? J 1,35-37; 3,27

Janovi bylo zjeveno, že Ježíš je Boží Beránek. Když Jan takto představil Ježíše (J 1,29.36), upřel pozornost lidí na Pána. Ondřej a Jan, učedník Jana Křtitele a pisatel evangelia, který napsal tuto zprávu, odešel od Jana Křtitele a stal se Ježíšovým prvním učedníkem. Eliášovo poselství nejen upozorňuje na potřebu pokání, ale poukazuje na toho, který zachraňuje od hříchu, a představuje ho lidem.

Přehled dne: Na Janu Křtiteli se naplnilo Malachiášovo proroctví o Eliášovi
Jan Křtitel napomíná lid
Lidé se křtí
Jan Křtitel je posílá za Ježíšem

V POSLEDNÍCH DNECH OBRÁTÍ SRDCE...

„A mnohé ze synu izraelských obrátí k Pánu, jejich Bohu; sám půjde před ním v duchu a moci Elijášově, aby obrátil srdce otců k synům a vzpurné k moudrosti spravedlivých a připravil Pánu lid pohotový.“ L 1,16.17

Jako adventisté ztotožňujeme své poslání s úkolem Janovým. Zvěstovatel pokání a reformy se snaží připravit cestu na první příchod Ježíše Krista; my, jako hnutí, považujeme za svůj úkol dělat totéž před jeho druhým příchodem.

Pozorně a na modlitbě si přečti L 1,17. Vyjadřují tato slova naše poselství?

Tento svět zoufale potřebuje projev nesobeckého zájmu, trvalé věrnosti a neochvějně oddanosti Bohu. Křesťanské rodiny ho díky Boží milosti mohou světu poskytnout. Pamatujme však na to, že poselství, které máme předávat tomuto světu, je určeno i nám. Pokud se mezi sebou nebudeme řídit zásadami evangelia, jednoty, lásky a obětavosti – obzvláště v našich rodinách – nedokážeme se o toto poselství podělit ani s jinými. Všechna výřečná kázání, všechna logická biblická vysvětlení nestačí. V našem životě, a zvláště v našich rodinách, svět potřebuje vidět pokání, lásku, obrácená srdce a oddanost – tedy to, o čem kážeme. Jan Křtitel měl moc, která měnila životy a díky které byla jeho kázání tak účinná. Díky Boží milosti můžeme činit totéž, ale jen do té míry, do jaké jsme ochotni s Bohem spolupracovat.

Prostřednictvím Ježíše Krista patříme do Boží nebeské rodiny. (Ef 3,15) A tak, ať už jsme sami nebo máme velkou rodinu, jsme povoláni být svědky Boha, kterému sloužíme. Nic nemůže učinit naše svědectví účinnější než to, když ukážeme světu, jaká může být rodina díky moci evangelia.

Co konkrétně můžeš učinit, abys svým nejbližším – ať příbuzným v rodině nebo někomu jinému – dal najevo, že je máš rád a že ti na nich záleží?

Přehled dne: Elijášova zvěst je obrácena na rodinu
Rodina je Bohem volaná do služby, kterou konal Jan Křtitel
Rodina má přístup ke stejné moci, kterou měl Jan Křtitel

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Proroci a králové si přečti kapitolu Karmel (PK 95-101; PK 143-154) a v knize Touha věků kapitolu Janovo poselství (TV 56-63; DA 97-108)

Poselství má připravit lid. „Naše poselství musí být tak přímé, jako bylo Janovo. Káral krále za jejich nepravosti. I přes to, že byl ohrožen jeho život, nikdy nedovolil, aby mu slova pravdy uvízla na rtech. I my musíme své dílo konat tak věrně jako Jan Křtitel.“ (EGW v 4BC 1184)

Náměty k přemýšlení

- 1. Diskutujte ve třídě o významu Elijášova poselství pro váš sbor. Jak můžete pomoci svému sboru, aby lépe chápal toto poselství a jeho úlohu při jeho šíření?**
- 2. Pokud je někdo z vás ochotný, ať se podělí o svoji zkušenost s „obrácením srdcí“. Jak tato zkušenost změnila život člověka i jeho rodiny?**
- 3. Pokud si představíme sebe v úloze Jana Křtitele, co bychom měli čekat od budoucnosti? Jaké nepřímé poselství se ukrývá v odpovědi na tuto otázku?**
- 4. Napište „Deklaraci principů života rodiny“, která by shrnovala biblické myšlenky o rodině. Při vhodné příležitosti se o ni podělte ve sboru.**

Shrnutí

Dnes, před Ježíšovým příchodem, se do světa šíří výzva věřit v Boha a přijmout jeho smiřující evangelium milosti. Pozitivní odpověď na tuto dobrou zprávu upevňuje vztahy pozemských dětí k nebeskému Otci, ale také vzájemné vztahy mezi rodiči a dětmi.

SBÍRKY V 1. ČTVRTLETÍ 2006

Dary z misijních sbírek v 1. čtvrtletí 2006 jsou určeny pro finanční zajištění misijních plánů v celém světě, ale také i v naší unii. Misijní činnost se uskutečňuje mnoha způsoby. Jedním z nejlepších prostředků je rozhlasové vysílání, které překračuje hranice a umožňuje lidem seznámit se s poselstvím o naději v Ježíši Kristu. V dnešní době je také stále více využíván internet, který umožňuje oslovit zvláště mladé lidi, kteří pracují s počítači. V únoru roku 2006 je jedna sbírka určena právě na adventistické celosvětové rozhlasové vysílání a v březnu je jedna sbírka určena na misijní projekty mládeže.

Na odvodech z misijních sbírek se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2006 takto:

České a Moravskoslezské sdružení 75 %

Slovenské sdružení 55 %

Zbylé prostředky zůstávají sdružením na finanční zajištění jejich misijních projektů.

Dary 13. soboty v roce 2006 jsou určeny z 50 % pro finanční zajištění plánovaných projektů církve v jednotlivých divizích a 50 % této sbírky je plánováno na stavební projekty jednoho ze tří sdružení naší unie.

V 1. čtvrtletí tohoto roku jsou finanční prostředky z této sbírky určeny pro Transevropskou divizi. Toto oddělení Generální konference tvoří tyto země: Švédsko, Norsko, Finsko, Velká Británie, Holandsko, Dánsko, Polsko, Litva, Estonsko, Lotyšsko, Maďarsko, Chorvatsko, Srbsko a Černá Hora, Albánie, Řecko, Izrael, Sýrie, Jordánsko, Egypt, Súdán, Irák, Kuvajt, Bahrajn, Spojené Arabské Emiráty, Saúdská Arábie, Omán, Jemen.

Ostatní prostředky jsou určeny na stavební projekty Moravskoslezského sdružení.

ZÁPADY SLUNCE

leden	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
6. 1.	16. 15
13. 1.	16. 24
20. 1.	16. 35
27. 1.	16. 46

únor	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
3. 2.	16. 58
10. 2.	17. 10
17. 2.	17. 22
24. 2.	17. 34

březen	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
3. 3.	17. 46
10. 3.	17. 58
17. 3.	18. 09
24. 3.	18. 20